

ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ
ਰੀਜ਼ਾਇਨਾ
ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ
ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ
ਦੇਣ ਲਈ
ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਗਾਰੋਵਾਲ ਨਾਲ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

1 306 520 4313
ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ: 1 403 640 2000

The Punjabi Newspaper

ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ

Punjabi Akhbaar

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਹਰਬੰਸ ਬੁੱਟਰ 403 640 2000

Chief Editor : Harbans Buttar

Vol: 12 No: 281 Website : www.punjabiakhbaar.ca Email: editor@punjabiakhbaar.ca Friday, 5 December 2025

ਕੈਨੇਡਾ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ 'ਚ ਲਿਆਏਗਾ ਤੇਜ਼ੀ; 'ਟਰੇਡ ਵਾਰ' ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਬਦਲੀ ਨੀਤੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ) - ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੀ-20 ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡਾ ਕਦਮ

ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾ ਰਹੇ

ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਆਨੰਦ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਜੀ-20 ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ। ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ 'ਚ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਨੇੜੇ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਨੀਤਾ ਆਨੰਦ ਨੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਨੀਤਾ ਆਨੰਦ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੇਡ ਵਾਰ ਦੇ 'ਟਰੇਡ ਵਾਰ' (Trade War) ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ

ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

ਆਪਣੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੈਸਲੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਗਲੋਬਲ ਆਰਥਿਕ ਮਾਹੌਲ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਅਗਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਗੈਰ-ਅਮਰੀਕੀ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ 75 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਯਾਤ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਿਰਯਾਤ USMC1 ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਜੂਨ 2023 'ਚ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਤਣਾਅ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਪੱਖੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

Nav Immigration Services

- Student Visa · Worker Visa · Visitor Visa · Supervisa
- Permanent Residency Applications · PR Card Renewal
- Express Entry · Family Sponsorship · Refugee Applications
- Citizenship Applications · LMIA Applications · PNP

Navjeet Kaur
Director, RCIC
(Regulated Canadian Immigration Consultant)

306-201-4464
Regina, SK navimmigrationservices@gmail.com

Bullet Express

Now Hiring

We are hiring Company Drivers & Owner Operators for USA Open Board

MUST HAVE

- Clean Driver Abstract and CVOR
- Clear Criminal Search
- Minimum 6 months verifiable experience

Steady Mileage and Home time
Bi Week Directly deposit
Excellent equipment Dedicated to you
Paid Border cross and waiting time
after 2 hours!

COMPETITIVE GREAT WAGES & REGULAR HOME TIME
COME INTO CHECK OUT OUR FAMILY.
SEE OUR TRUCKS AND MEET OUR TEAM

BULLET EXPRESS INC, 1041 KEARNS CRES, REGINA
info@bulletexpress.ca 306-914-7733/647-221-4700

WE'RE IN THE PEOPLE BUSINESS, WE JUST HAPPEN TO DO MORTGAGES.®

Bob Dhindsa
Mortgage Associate & SK Regional Team Lead

306.596.5047
bob.dhindsa@vinegroup.ca

ਰੀਜ਼ਾਇਨਾ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੌਰਗੇਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਾਂਅ

VINE GROUP
MORTGAGE BROKERAGE
LIC. 912011

200 1965 Broad Street, Regina, SK S4P 1Y1

AERO SIGN & PRINT INC.
RELIABLE AND AFFORDABLE
www.aerosign.ca

WHOLESALE CHANNEL LETTERS, LAWN SIGNS & PRINTING

403.764.7000

Email: sales@aerosign.ca 4852 50 Ave NE, Calgary, AB T3J 4L8

DA INDIA CURRY HOUSE
"We take food Seriously"

Dine-In | Pub | Takeout | Catering (Indoor and Outdoor)

ਇਥੇ ਮਸਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਚਿਕਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

10% Discount ON ONLINE ORDERS

www.daindiacurry.com
Ph: 306-522-1331
806 Victoria Ave, Regina S4N 0R6

H&H TRANSPORTS INC.
1575 PARK STREET, REGINA

ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨਰ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Needs Driver for Canada, Prairies and Local Runs
Turn Pikes Runs
Health benefits

- Great Mile Rate
- SINP/LMIA ਲਈ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- Home Time on Every Weekend
- Just CAN-USA Runs
- Long and Short Haul

HARRY
306-537-6403

GARRY
306-201-9222

EVERY DAY AUTO SALES LTD

- Cars for Newcomers
- Used cars sale & purchase.
- Many cars available around \$10,000

ਹੁਣ ਹਰ ਕੋਈ ਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ

306 988 2200
1675 Winnipeg Street, Regina

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਦਰਬਾਰ ਕੈਲਗਰੀ ਵੱਲੋਂ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ

ਕੈਲਗਰੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ) ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਦਰਬਾਰ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਕਵੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸਨ, ਬੀਬੀਆਂ ਵੀ ਅਤੇ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਵੀ ਵੀ। ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਦਾ ਸਾਕਾ ਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗਵੀ ਨੇ “ਤਿਲਕ ਜੰਝ ਦੀ ਖਾਤਰ ਗੁਰਾਂ ਸੀਸ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਈ”, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭੁੱਚੇ ਨੇ “ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ” ਗੁਰਮੀਤ ਸਰਪਾਲ ਨੇ “ਉਸ ਗੁਰੂ ਲਾਸਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ”, ਰਿਪੁਦਮਨ ਕੌਰ ਨੇ “ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਭੁੱਬਦਾ ਧਰਮ ਬਚਾ ਲਿਆ” ਗੁਰਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ “ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ” ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਕੀ ਹੋਰ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹੋਰ ਪੰਨੇ ਵੀ ਖੁੱਲਦੇ ਗਏ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁਪਾਲ ਨੇ “ਨੌਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੂਰਜ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ”, ਸੁਰਿੰਦਰ ਗੀਤ ਨੇ “ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਸਿਖਰ”, ਅਤੇ ਹਰਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿ: ਚਰਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ, ਪ੍ਰੋ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿਆਸਾ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿਹੋਤਾ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣੀ ਆਦਿ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ

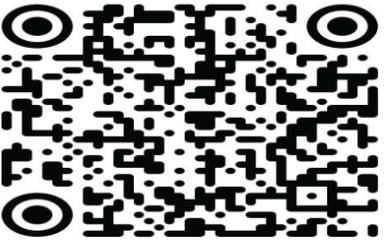

ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰਮੀਰਤ ਕੌਰ, ਹਰਮੀਸ ਕੌਰ, ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਸਿਦਕ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਦਿਵਤੇਗਨ ਸਿੰਘ, ਨੂਰ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਏਕਮਜੀਤ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਆਦਿ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਨੰਨ੍ਹੇ ਅਤੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈਆਂ, ਤਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਤੋਂ ਖੂਬ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਖੱਟੀ। ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਈ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ -ਤਪੋਤ ਰਿਹਾ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਜਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤਰੰਨਮ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਧੜਕਦਾ ਏਂ ਜਾਲਮ, ਲੈ ਹੱਸ ਕੇ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਗਾ ਕੇ ਸੁਣਾਈ, ਉਥੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀਸ਼ਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਬਾਅਦ ਹੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਦਾ ਘੱਟ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਇਤਿਹਾਸ “ਭਰਿਆ ਵਿਆ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨੂੰ ਤੇਰੇ ਹੰਕਾਰ ਦਾ” ਸੁਣਾ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਬਾਖੂਬੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਵੀ ਅਖੀਰ ਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ‘ਤੇ ਲਿਖੀ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪਾਕਿ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਭਾਰਤੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡੇਰਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਲਾਹੌਰ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ)- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਜ਼ਹੀਰ ਅਹਿਮਦ ਬਾਬਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੜ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਮਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਹੋਏ ਟਕਰਾਅ ਦੌਰਾਨ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ ਸਿੰਘ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਦਰਜਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਮੂਲ ਦੇ ਐਫ-16 ਜੈੱਟ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਮੂਲ ਦੇ ਜੇਐਫ-17 ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਿਬਰ ਪਖਤੂਨਖਵਾ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਵਾਈ ਫੌਜ (ਪੀਐਫ) ਅਕੈਡਮੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸਿੰਗ ਆਊਟ ਪਰੋਡ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਾਬਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਤ ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਰਾਫਲ, ਐਸਯੂ-30 ਐਮਕੇਆਈ, ਮਿਗ-2000, ਮਿਗ-29 ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਰਹਿਤ ਹਵਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਐਪ ਫਰੀ ਡਾਊਨ ਲੋਡ ਕਰੋ

App Store

Play Store

Sunder Building Supplies Ltd.
We believe in quality

- CRC Roofing Supplies
- Drywall, Insulation
- Sound Control Products
- Stucco, T-Bar Ceiling
- Manufactured Stone
- Steel Studs &
- Accessories

Free Estimate

BEST Rates

Stucco Paper Flashing Wiring

Nirvair Singh Johal
403-690-8700

Bhajan Singh Johal
403-561-0227

4612, 6 STREET NE CALGARY, AB

Punjab Land Documents Writer (Regd.)
ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਵਿੱਚ 35 ਸਾਲ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ

ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ (PROPERTIES) ਦੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟਸ/ ਵਸੀਕੇ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

1. ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ/Power of Attorney, ਵਸੀਅਤ/Will, ਪ੍ਰਾਪਟੀ ਟਰਾਂਸਫਰ, ਕੇਸ ਪੈਰਵੀ, ਤਕਸੀਮ-ਵੰਡ, ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਾਂ, Affidavit, ਇੱਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ।
2. ਫਰਦਾਂ, ਨਕਲਾਂ, ਇੰਤਕਾਲ ਨਾਮ, ਮੋਟਰ ਕੂਨੈਕਸ਼ਨ, ਮੈਰਿਜ ਸਰਟੀਫਕੇਟ ਆਦਿ।
3. ਅਦਾਲਤੀ/ Court ਦੇ ਕੰਮਾਂ (ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ) ਸਲਾਹ, ਜਾਣਕਾਰੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਬੈਠੇ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਟੀਜ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

AVTAR SINGH TOOR Office: 587-581-1313
DOCUMENTS WRITER & ATTESTATION
Unit # 2210, 4715, 88 AVE NE. CALGARY

TAJ FURNACE CLEANING

We do Furnace & Carpet Cleaning

ਜੇਕਰ ਫਰਨਿਸ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰਿਹਰ ਟੀਮ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ

ਹੀਟ ਸਿਸਟਮ (ਫਰਨਿਸ) ਦੀ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਹਰ ਸਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਐ!

ਪਰ ਇਹ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਕਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਈ ਕਰ ਲੈਣੀ ਐ, ਇਹਦੇ ਲਈ ਮਾਰਿਹਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

403-672-4500

✉ tajfurnacecleaning@gmail.com

📍 20 Saddleland Crt NE. Calgary AB T3J 5J5

212 - 6958 76 Ave NW, Edmonton

+1-416-560-2250, +1-780-904-0005

www.coldirontrucks.com

WE BUY, WE SELL TRUCKS & TRAILERS

Calgary

ਇਸ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਟ ਪਿਕਅੱਪ ਸੋਮਵਾਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

ਵੀਰਵਾਰ ਦੀ ਆਮ ਪਿਕਅੱਪ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਤੁਹਾਡੀ ਨੀਲੀ, ਕਾਲੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਕਾਰਟ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਚੱਕੀ ਜਾਵੇਗੀ:

- ਸੋਮਵਾਰ, 22 ਦਸੰਬਰ
- ਸੋਮਵਾਰ, 29 ਦਸੰਬਰ

ਦਸੰਬਰ 2025 / ਜਨਵਰੀ 2026

ਸੋਮਵਾਰ	ਮੰਗਲਵਾਰ	ਬੁੱਧਵਾਰ	ਵੀਰਵਾਰ	ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ
22 ਦਸੰਬਰ 	23 ਦਸੰਬਰ	24 ਦਸੰਬਰ	25 ਦਸੰਬਰ ਕੋਈ ਪਿਕਅੱਪ ਨਹੀਂ	26 ਦਸੰਬਰ
29 ਦਸੰਬਰ 	30 ਦਸੰਬਰ	31 ਦਸੰਬਰ	1 ਜਨਵਰੀ ਕੋਈ ਪਿਕਅੱਪ ਨਹੀਂ	2 ਜਨਵਰੀ
5 ਜਨਵਰੀ	6 ਜਨਵਰੀ	7 ਜਨਵਰੀ	8 ਜਨਵਰੀ ਪਿਕਅੱਪ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ 	9 ਜਨਵਰੀ

calgary.ca/cartschedule 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕਲੈਕਸ਼ਨ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਰੀਮਾਈਡਰ ਸੈੱਟ ਕਰੋ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੁਭਕਾਮਵਾਨਾਂ।

CUSTOM CABINETS

SPECIALIST IN

CUSTOM KITCHEN, BARS, WASHROOM VANITY, CLOSET & ALL COMMERCIAL MILL WORK

BUILT GARAGE, GARAGE DOOR INSTALLATION, NEW HOUSE FRAMING, OLD HOUSE EXTENSION & ANY OTHER ADD ON CONSTRUCTION WORK, BASEMENT DEVELOPMENT

PROFESSIONAL CONSTRUCTION LTD.

PAUL SEKHON

403 701 4947, 403 829 5000
www.hmphone.com

ਜੇ ਕੋਸਕੋ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁੱਧ ਵਾਲੀਆਂ ਕੈਨੀਆਂ, ਪੈਪਸੀ, ਕੋਕ, ਜੂਸ, ਲਿਕਰ ਲੈਣ ਚੱਲੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਪਈਆਂ ਖਾਲੀ ਕੈਨੀਆਂ ਅਤੇ ਜੂਸ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਵੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬੋਤਲ ਡਿਪੂ ਹੁਣ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਸਟੋਨੀ ਟਰੇਲ ਤੋਂ 17 ਐਵਨਿਊ ਚੈਸਟਰਮੀਅਰ ਵੱਲ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਹੀ ਕੋਸਕੋ ਸਟੋਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਖੁੱਲ ਗਿਆ।

ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ/ਬੋਤਲ ਸੈਂਟਰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ

East Hill Bottle Depot Ltd.

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਸਟਾਫ਼

Call: 403 975 0128

55 East Hill Blvd (Front of new Costco at 17 ave SE.) Calgary(AB)

ਚੈਸਟਰਮੇਅਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੀਟ ਖਾਣ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਚੈਸਟਰਮੀਅਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੇਕਸਾਈਡ ਮੀਟ ਮਸਾਲਾ ਵਾਲੇ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਕੁੱਕ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮੀਟ, ਮੱਛੀ, ਮੁਰਗਾ, ਬੱਕਰਾ ਘਰ ਲੈਜਾ ਕੇ ਖਾਣ ਲਈ 20 ਕੁ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Wings Special

Every Tuesday and Wednesday

10% OFF On 3 Labs
ਬੱਕਰੇ ਅਤੇ ਮੁਰਗੇ ਦਾ ਅਚਾਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤਿਆਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

LAKESIDE MEAT MASALA

Now Serving Cooked Marinated Meat, Fish and Chicken

202, 175 Chestermere Station Way Chestermere, AB T1X 1V2 **587.470.4000**

‘ਨਾਪੀ ਬਾਗ’ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ- ਕਾਇਨਾਈ ਮਾਹਿਰ ਵਿਲੀਅਮ ਸਿੰਗਰ

ਕੈਲਗਰੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੈਲਗਰੀ ਦੇ ਇੰਡੀਜੀਨਸ ਐਂਗੇਜਮੈਂਟ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ 19 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਨੇਟਿਵ ਗਿਆਨ-ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਵੈਬਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ - ਰਵਾਇਤੀ ਪੌਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਤਾ ਜੋਨਾਥਨ ਬਰੇਵਰ (ਕਾਇਨਾਈ ਨੇਸ਼ਨ) ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ। ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਬੇਰੀ ਵੈਜਲੀ ਸਟੋਨੀ ਨਕੋਡਾ ਨੇਸ਼ਨ ਦਾ ਐਲਡਰ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਵਾ-ਪੌਦਿਆਂ (ਮੈਡੀਸਨ ਪਲਾਂਟਸ) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਮਾਹਿਰ ਵਿਲੀਅਮ ਸਿੰਗਰ ਕਾਇਨਾਈ ਨੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਵਰਤ ਕੇ ਜਲਵਾਯੂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਪੌਦਿਆਂ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਜੜੀ-ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਸੋਗਾਤ ਦੱਸਿਆ, ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੂਹ ਹੈ, ਜਾਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਉਣ, ਸੰਭਾਲਣ, ਚੁਗਣ ਅਤੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੋਜ, ਸੀਡਰ ਅਤੇ ਸਵੀਟਗਰਾਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਝ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਵਰਤੋਂ ਧੂਫ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਘਰ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੁੱਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੇਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਮਾਂ ਧਰਤੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੋਗਾਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇਈਏ। ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰੁੱਤਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਾਵਾਂ ਰੱਖੀਏ। ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਰੋਗ-ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੜੀਆਂ-ਬੂਟਿਆਂ, ਪਵਿੱਤਰ ਪਾਈਪ ਅਤੇ ਸਮੱਜ (ਧੂਫ ਦਾ ਸਾਮਾਨ) ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਜੰਗਲਾਂ, ਪਹਾੜਾਂ, ਡੰਡੀਆਂ ‘ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੱਤੇ, ਟਹਿਣੀਆਂ ਜਾਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਚੁਣਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਵਾਂਪਣ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਾਹਰੋਂ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਜਤਾਈ। ਜੋਨਾਥਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਪੌਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹਰੇਕ ਮਰਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪੌਦੇ ਹਨ। ਵਿਲੀਅਮ ਸਿੰਗਰ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖੇਤੀ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਆਉਣ, ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਜੜੀ-ਬੂਟਿਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇ ਬਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੂਟਿਆਂ ਬਾਰੇ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰੀਏ, ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਬਹਾਲ ਕਰੀਏ, ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜੋੜੀਏ ਅਤੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰੀਏ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕਸ਼ਾਫ ਕੀਤਾ ਕਿ ‘ਨਾਪੀ ਦਾ ਬਾਗ’ ਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਲਬਰਟਾ ਤੇ ਸੈਸਕੈਚਵਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸਾਰੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪੌਦੇ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਸਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਵੀ ਯਤਨ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਹਰੇ ਭਰੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੈਦਾਨ ਕਾਰਬਨ ਸੋਕਣ ਦਾ ਸੋਮਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੱਜੋਂ ਬੜੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ। ਜੋਨਾਥਨ ਬਰੇਵਰ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਸਵਾਲ ਦਰਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਸੱਲੀਪੂਰਨ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨੇਟਿਵ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨੇਟਿਵ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ ਸਭ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਟੀਮ ਮੈਂਬਰ ਵੱਜੋਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਧੂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੂਲਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਹਾਈ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਨੇ ਸ਼ੀਲੰਕਾ ‘ਚ ਫਸੇ 300 ਭਾਰਤੀ ਕੱਢੇ

ਸ਼ੀਲੰਕਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ)- ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਨੇ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨ ਦਿਤਵਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ੀਲੰਕਾ ‘ਚ ਫਸੇ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਕੋਲੰਬੋ ਤੋਂ ਲੰਘੀ ਸ਼ਾਮ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ ਪੁੱਜਿਆ। ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੇ ਆਈ ਐੱਲ-76 ਅਤੇ ਸੀ-130ਜੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੀਲੰਕਾ ‘ਚ ਬਚਾਅ ਸਮੱਗਰੀ ਤੇ ਐੱਨ ਡੀ ਆਰ ਐੱਫ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਫਸੇ ਹੋਏ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸ਼ੀਲੰਕਾ ‘ਚ ਫਸੇ ਦੋ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ

ਹਨ। ਪੁੱਸ ਬਿਆਨ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਾਗਰ ਥੰਪੂ ਤਹਿਤ ਸ਼ੀਲੰਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਆਫ਼ਤ ਰਾਹਤ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸ਼ੀਲੰਕਾ ‘ਚ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨ ‘ਦਿਤਵਾ’ ਕਾਰਨ ਮਚੀ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਲੰਬੋ ‘ਚ ਬਚਾਅ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਥੇ ਫਸੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੋਲੰਬੋ ‘ਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ‘ਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭੰਡਾਰਨਾਇਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ‘ਤੇ ਫਸੇ 104 ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਆਖਰੀ ਸਮੂਹ ‘ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਾਗਰਥੰਪੂ’ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਸਵੇਰੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਢੇ ਛੇ ਵਜੇ ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ ਪਹੁੰਚਿਆ।

ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਟਰੀ ਪੈਕਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ (ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਚਲੇਗਾ) ਕੰਮ ਸਾਰਾ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸਟੈਂਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਬੰਧ ਹੈ

ਕਲਾਸ 4 ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਵੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ ਕਾਲ ਕਰੋ: 1 250 319 7263

SUPERVISA Medical Insurance

ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ

- SERVICES
- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Critical Illness Insurance
- Disability Insurance

Punjab Insurance Inc

ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਦੱਸਣਗੇ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਉਹੀ ਮਿਲਣਗੀਆਂ

403 404 3500
sidhu.harpinder@gmail.com

Harpinder Sidhu
REGIONAL MANAGER

Lovepreet Sidhu
REGIONAL MANAGER

ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਹਥਿਆਈਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ
-9815802070

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2025 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ, ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ 14 ਦਸੰਬਰ 2025 ਦਾ ਦਿਨ, ਕਾਫੀ ਅੜਚਨਾਂ, ਅਦਾਲਤੀ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਫਿਰ ਚੋਣ ਅਖਾੜਾ ਭਖੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਅਧਾਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਚੋਣਾਵੀ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦਾ “ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ” ਵੇਲੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਬੰਦ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋਈ ਦਿਸਦੀ ਹੈ।

ਕਾਰਨ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਸਾਲ 2027 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ 'ਪਰ' ਤੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਛੱਤੀ ਲੱਖ ਵੋਟਰ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ 50 ਫੀਸਦੀ ਮਹਿਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸ਼ੈਲੀਫਾਈਨਲ ਹੋ ਨਿਬੜੇਗਾ ?

ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 1992 ਵਿੱਚ 73ਵੀਂ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਸੋਧ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਚੁਸਤ-ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇਹ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧ ਅਧੀਨ ਪੇਂਡੂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਸੌਂਪਣਾ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਖੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ, ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਰ ਤੇਜ਼ੀ ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤਣ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਮਿੱਥੇ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਵੱਲ ਸਾਰਥਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਪੁੱਟ ਸਕੀਆਂ। ਕਾਰਨ ਸਿੱਧਾ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪੇਂਡੂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ (ਪਿੰਡ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ, ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ) ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਥਿਆ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰੇ ਦੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਹੀ ਬਿਗੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਆਓ, ਵੇਖੀਏ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੜੇਬੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਾਤ-ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ, ਗੈਰਗਣਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਚਾਲਾਂ 'ਚ ਫਸਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਕੇ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ, ਲੁੱਟ-ਖੋਹ, ਕਰਨ ਜਿਹੇ ਕਾਰਿਆਂ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਹੋਏ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪੇਂਡੂ ਭੈੜੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਲਾਹਾ “ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ” ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਮ-ਦਾਮ-ਦੰਡ, ਜਿਹੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਤਾਕਤ ਹਥਿਆਕੇ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣਾ ਆਪਣਾ ਆਖਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਿਥੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਲਈ ਸਮਾਜਕ ਸਾਰੋਕਾਰ, ਭਾਈਚਾਰਾ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ।

ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਥਾਨਕ ਇਕਾਈ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੋਲ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਚੁਣਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸਵੈ-ਸਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। 73ਵੀਂ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਪਾਂਸਰਡ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਫੰਡ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਫੰਡ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਈ, ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪੇਂਡੂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 73ਵੀਂ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਹੱਕ ਪੇਂਡੂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਨੇਮਾਂ ਨਾਲ ਘਟਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਥਾਨਕ ਇਕਾਈ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੋਲ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਚੁਣਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸਵੈ-ਸਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। 73ਵੀਂ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਪਾਂਸਰਡ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਫੰਡ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਫੰਡ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

73ਵੀਂ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 29 ਵਿਭਾਗਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਆਓ ਵੇਖੀਏ ਅਸਲੀਅਤ ਕੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ 'ਚ ਪੰਗੂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਖਰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ

ਸਕੱਤਰ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਖਾਤੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਖਰਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸਮੁੱਚਾ ਪਿੰਡ ਵੋਟਾਂ ਪਾਕੇ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਆਖਿਰ ਫਿਰ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? ਇਹੋ ਹਾਲ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ, ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੜ ਬੰਨੀਆ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂਬਰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ “ਅਜੰਡਾ” ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਚੁਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾ ਆਨਰੇਰੀਅਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਧਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਮਿਥਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇ।

ਪਰ ਕੁਝ ਇੱਕ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਦਖਲ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਜਿਹੜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧਿਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਫੰਡਾਂ 'ਚ ਆਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਵੀ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣਾ ਕੁੰਡਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਸਤਾ ਹੈ,

ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਤਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾਵਾਂ, ਆਮ ਇਜਲਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤਾਂ ਬੱਸ ਕਾਗਜ਼ੀ ਹੈ। ਸਰਪੰਚ, ਬਲਾਕ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟਦੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਰਜਿਸਟਰ ਲੈ ਕੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ ਦੇ ਭੁਗਤਾਣ ਲਈ, ਆਮ ਵੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਤਮ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਕਾਂ 'ਚ ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ, ਜਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਅਥਾਹ ਪੰਚਾਇਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਕੋਲ ਦੋ-ਦੋ, ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਦਰਜਨਾਂ ਤੱਕ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਚਾਰਜ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਕੀ ਤਵੱਕੋ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਪੇਂਡੂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਇਥੇ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਆਮਦਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਠੋਕੇ ਭਾਵ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ (30 ਫੀਸਦੀ) ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਲਈ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੂਹ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਦਵੀ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਥਿਆਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਥਿਆਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਖ਼ਰੀ ਤਸੱਲੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਹਾਂ।

ਅੱਜ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਭੈੜੀ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਸੜਕਾਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਧੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਜ਼ੁੰਮਾ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇੰਨੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਕਿਧਰੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀਆਂ। ਹਰ ਤਿਮਾਹੀ, ਛਿਮਾਹੀ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਝੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ, ਕਦੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ, ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਉਪ ਚੋਣ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਵੀ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਹੋਏ। ਸਰਕਾਰ ਕਟਿਹਰੇ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰਪੰਚ, ਪੰਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿ ਇਝ ਦਿਸੇ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਸਰਕਾਰ ਹੱਥ ਹੈ। ਧੜੇਬੰਦੀ, ਪੈਸੇ, ਧੱਕੇ ਧੌਂਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਦਿਸਿਆ। ਉਝ ਹਰੇਕ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਇਹੋ ਵਰਤਾਰਾ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲੱਗੇਗਾ।

ਲੋੜ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਕੜਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਿਲਣ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਚ ਦਖਲ ਘਟੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ, ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲੇ, ਤਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਦੇ ਪਿੰਡ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ 'ਸਿਹਤ' ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋੜ ਇਹਨਾਂ ਪੇਂਡੂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਧ ਦਿਸਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ “ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਿੰਡ” ਵਧੇਰੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦ ਪਿੰਡ ਦਾ ਖੇਤ, ਘਰ, ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰਸਾਤਲ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਦੇ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਤਣਾਅ ਰਹਿਤ, ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਉਪਰੰਤ ਇਹਨਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰਲੀ, ਹੇਠਲੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ-40 ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ 'ਚ ਉਹ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਆਪ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਓ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ
403 640 2000
punjabikhbaar@gmail.com

This disclaimer informs the readers of 'the Punjabi Akhbaar' that the views, thoughts, and opinions expressed in the texts belong solely to their authors, and not necessarily to the author's employer, organization, committee or other group or individual, and the Editor and Publisher of this Newspaper. The concerned companies that advertise in this News Paper are responsible for the content, information, price, warranty, guaranty, quality etc. and not 'the Punjabi Akhbaar'. The Editor reserves the right to edit or not the articles, reports and/or news published herein.

-Editor

ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕੈਲਗਰੀ 208 #10 -4774 Westwinds Drive NE Calgary (AB) T3J 0L7 Canada: 1 403 640 2000, editor@punjabikhbaar.ca

ਜਨਮ ਦੀ ਛਿਆਨਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅਨਮੋਲ ਵਿਰਸਾ - ਪਿਆਰੀ ਸਖੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ, ਦੀਦਾਰ ਪਰਦੇਸੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਚ

ਪ੍ਰ. ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ 18, 2006

ਡਾ. ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਮਾਨ

ਨਵੰਬਰ 25, 1929 ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਚਮਕਦਾਰ ਤਾਰਾ ਬਣ ਗਈ। ਦੋਵੇਂ ਭੈਣਾਂ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਅਨਮੋਲ ਵਿਰਸਾ ਸਨ।

ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਉਪੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਸਾਂ, ਕਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਕਦੇ ਬਠਿੰਡੇ, ਕਦੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੇ ਕਦੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਹ 1950 ਤੋਂ 1960 ਤੱਕ ਦਾ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਸਦਾ ਹੀ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਗੁਰੁੜੇ ਮਿੱਤਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਦਿੱਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ। ਉਹ ਸੰਨ 1960 ਵਿੱਚ ਮਲੇਰਕੋਟਲੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਆਈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਨਾਭੇ ਜਾਂ ਪਟਿਆਲੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਸੀ।

ਸੋਢੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਹੁਤ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਜੀਵਨ

ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੈਂਟਰਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਟੇਜ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ ਦਾ ਜਲਾਉ ਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਮੈਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦੀਵਾਨੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ ਨਾਲ ਇਹ ਆਖਰੀ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬਾਅਦ ਉਹ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਗਾਏ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਲਈ ਅਮਰ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਦੋਹਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸੇ ਰਹਿਣਗੇ।

- ਬਾਜ਼ਰੇ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਮੈਂ ਤਲੀ ਤੇ ਮਰੋੜਿਆ
- ਚੰਨ ਕਿੱਥਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਆਈ ਰਾਤ ਵੇ
- ਅੜੀ ਵੇ ਅੜੀ ਲੱਗੀ ਸੌਣ ਦੀ ਝੜੀ
- ਚੰਨ ਵੇ ਕਿ ਸ਼ੌਂਕਣ ਮੇਲੇ ਦੀ
- ਮਾਵਾਂ ਤੇ ਧੀਆਂ ਰਲ਼ ਬੈਠੀਆਂ ਨੀ ਮਾਏ
- ਡਾਚੀ ਵਾਲਿਆ ਮੋੜ ਮੁਹਾਰ ਵੇ, ਆਦਿ।

ਸੰਨ 1992 ਤੋਂ 2003 ਤੱਕ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਈ.ਐਸ. (Progressive Indo-Canadian Society) ਵੱਲੋਂ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਇਸ ਮੇਲੇ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੱਦਦੇ ਸਨ। ਦੋ ਵਾਰ ਡੌਲੀ ਵੀ ਨਾਲ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਡੌਲੀ ਨਾਲ ਸੁਨੈਨੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਬੱਚੀ ਰੀਆ, ਸੁਰਿੰਦਰ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ. ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਤੋਂ ਸਨਮਾਨ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ

ਤਾਂ ਚਲਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣਾ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਕੜਾ ਕੀਤਾ। ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ।

ਪਟਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਪ੍ਰ. ਰਾਜਪਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰ. ਰਾਜਪਾਲ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਟਿਵਾਣਾ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੋਸਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਪਟਿਆਲਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦੀ। ਉਹ ਕੁਲਦੀਪ ਟਿਵਾਣਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਸਾਗ ਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੀ। ਉਸ ਦਾ ਇੰਝ ਸਾਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ

ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਟੇਜ ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਵੇਖਣ ਆਈਆਂ। ਉਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਜੁੜ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਜਦ ਵੀ ਸਰੀ ਆਉਂਦੇ, ਸਾਡੇ ਬੇਟੇ ਰਵੀ ਮਾਨ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਡੌਲੀ ਨਾ ਆ ਸਕੀ ਤਾਂ ਉਹ ਡੋਟੀ ਬੇਟੀ ਪੰਮੀ ਬੇਬੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਈ, ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਰਲ਼ ਕੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਗਾਇਆ। ਮਾਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਮਿਲਣੀ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਗਸਤ, 1999 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬੇਟੇ ਰਵੀ ਮਾਨ ਦੇ ਘਰ ਬੇਟਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਹੋਰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਪੁੱਤ-ਨੂੰਹ, ਰਵੀ-ਦਵਿੰਦਰ ਨੇ 27 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਬੇਟੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣ ਗਈ। ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਫੋਟੋ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਾਡੇ ਪੋਤੇ ਨੂੰ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਪੰਮੀ ਤੇ ਪ੍ਰ. ਮਾਨ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਕੋਲ

ਖੜ੍ਹੀ ਕੁੱਝ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਫੋਰੀਆਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਯਾਦਾਂ ਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਉੱਥੇ ਸਾਂਭੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਵਿਛੋੜੇ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਇੰਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਛਪਵਾਈਆਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸਰੀ ਦੇ ਗਰੋਸਕਰੀ ਮੋਟਲ ਵਿੱਚੋਂ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇ ਡੌਲੀ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਹਾਂ। ਉਸ ਦੀ ਮੋਹ-ਭਿੰਜੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਸਭੇ ਤਾਰਾਂ ਟੁਣਕਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਾਗਜ਼ ਪੈਨ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕੁੱਝ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਹ ਲਿਖਤ ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬ ਯਾਦਾਂ ਬਹੁਰੰਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਭੀ ਪਈ ਹੈ। ਜੀਵਨ-ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਈ ਪਾਂਧੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਤੀ ਨੇੜੇ ਦੇ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੁੱਲੀ ਵਿਸਰੀ ਮੈਂ ਦਾ ਚੇਤਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬੁਢਾਪਾ ਵੀ ਝਿਜਕਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਪਾਠੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੈਣ ਕਹਾਂ, ਮਾਂ ਕਹਾਂ ਜਾਂ ਸਹੇਲੀ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਅਪਣੱਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮਮਤਾ ਦੀ ਮੂਰਤ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸੁਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦਿਲ ਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਤੇ ਬਿਰਹੋਂ ਦੀਆਂ ਛੱਲਾਂ ਦੇ ਝਰਨੇ ਫੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਡੌਲੀ ਨੂੰ ਉੱਗਲ ਫੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਤੋਰਿਆ ਤੇ ਅੱਜ ਉਹ ਮਾਂ ਦੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਭਣਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪੰਚਕੂਲੇ ਆ ਕੇ ਉਦਾਸ ਜਿਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਸਿਹਤ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਵੀ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਗਮ ਜਿੰਨਾਂ ਡੂੰਘਾ ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬੇ-ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਖ਼ਮ ਰਿਸਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਥੱਕੀ ਹਾਰੀ ਰੂਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲੱਚਦੀ ਹੈ। ਪਤੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਸਹਿ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਪਟਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਜੀਵਨ ਰਵਾਨੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਗਾਉਂਦੀ ਰਹੀ -

- ਮਹਿਰਮ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਹੀ ਮੋੜੇਂਗਾ ਕਦ ਮੁਹਾਰਾਂ
- ਲੋਕੀ ਪੂਜਣ ਰੱਬ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬਿਰਹੜਾ
ਗਾ-ਗਾ ਕੇ ਦਿਲ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਦੀ ਰਹੀ। ਖ਼ਰਾਬ ਸਿਹਤ ਕਾਰਨ ਗਾਉਣਾ ਵੀ ਘਟ ਗਿਆ। ਡੌਲੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਤੇ ਪਿਆਰ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਿਹਤ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਖ਼ਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਗਈ। ਅਸੀਂ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2006 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਜਾ ਕੇ ਪੰਚਕੂਲੇ ਮਿਲਣ ਗਏ। ਪ੍ਰ. ਰਾਜਪਾਲ ਤੇ ਪ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਵੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਦੋਵੇਂ ਬੇਟੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਨੇ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖ਼ਰਾਬ ਸਿਹਤ ਕਰ ਕੇ ਲੰਮੇ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਜਾਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਬੇਟੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਧੀਆ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗੀਆਂ। ਉਹ 3 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਬੇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲੀ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ। ਉਹ ਵਤਨੋਂ ਦੂਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ, ਨਿਊਜਰਸੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 16 ਜੂਨ, 2006 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਸੋਗ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਹਾਂ ਪੰਜਾਬਾਂ ਨੂੰ ਸਗੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਕਦੇ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਅਭੁੱਲ ਯਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਝੁਰਮਟ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਾਰਾਜੀ ਵਿਚੋਲਪੁਣਾ

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਹੋਲਡਰ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਬਰਾੜ, ਉਮਰ 25 ਸਾਲ, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਆਪਣੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ, ਸੈਟਲ ਲੜਕੇ ਲਈ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੋਗਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲ। ਫੋਨ ਕਾਲ ਜਾਂ ਟੈਕਸਟ ਮੈਸੇਜ : 1587 892 5274 ***286***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ, ਉਮਰ 37 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 4 ਇੰਚ, ਐਮ ਐੱਸ ਸੀ ਫੈਸ਼ਨ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ, ਚਾਈਲਡਹੁੱਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲੈਵਲ 3, ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੀ ਉਮਰ 30 ਤੋਂ 39 ਵਿਚਕਾਰ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੌ ਕਾਸਟ ਬਾਰ। ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੰਪਰਕ: 587 581 7650 ਜਾਂ +1 (825) 288 5538 ਈ ਮੇਲ: Divjot7650@gmail.com ***286***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਚਹਿਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਟਿਆਲਾ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲੜਕੀ ਜਨਮ 1997, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: B.Tech in Computer Science – Thapar University, Patiala, MBA in Human Resources – Punjabi University, Patiala, PROFESSION: Working as a Senior Software Engineer with the Government of Alberta, earning a six-figure CAD annual income. Owns a house in Canada. Open to settle in India if the right match is found. Father: Retired Additional S.E., PSPCL, Mother: Retired Government School Teacher. Call: WhatsApp: 96460 47457, Canada: 1 825 889 0220 ***292***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਵੀਜ਼ਾ ਉੱਪਰ ਆਈ ਦਰਜੀ ਸਿੱਖ (ਫ਼ੀਬਾ) ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਲੜਕੀ ਉਮਰ 39 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 5 ਇੰਚ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: ਐਮ ਏ ਬੀ ਐੱਫ, ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈੱਟਲ ਹੈ। ਜਾਤ ਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ। ਸੰਪਰਕ: 587 891 8712 ਜਾਂ 587 889 4550 ***285***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਆਏ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 34 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਪਲੱਸਟੂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਲੜਕੀ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 604 389 4108 ***281***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਆਏ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਏਰੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਰੇਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕਲੋਤੇ ਬੇਟੇ ਜਨਮ 1992, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ 2 ਇੰਚ, ਐਮ ਏ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲਈ ਯੂ ਐੱਸ ਏ / ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1778 321 2961 ***284***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਪਿਛੋਕੜ, ਰਾਮਗੜੀਆ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ, ਜਨਮ 1992, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ, ਬੀ ਟੈੱਕ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਅ ਮਿੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਕਨੇਡਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੈੱਟਲ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 647 739 5891 ***284***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਓਪਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਆਏ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੇ, ਲੜਕੇ ਉਮਰ 41 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ +2 ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਿਵੋਰਸ ਲੜਕੀ ਵੀ, ਚਾਹੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਹੋਣ, ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 403 975 8441 ***284*Roop**

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਵੀਜ਼ੇ ਉੱਪਰ ਆਏ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪੰਗ ਬੰਨਦੇ, ਵੈਜੀਟੇਰੀਅਨ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 29 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ: ਪਲੱਸ

2: ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਭੈਣਾਂ ਕਨੇਡਾ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਿਵੋਰਸ ਕੇਸ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਚਾਹੇ ਬੱਚਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। 403 483 9228 ਜਾਂ gursewakgill94@yahoo.com ***284***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਵੀਜ਼ਾ ਉੱਪਰ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਜਨਮ 1999, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 2 ਇੰਚ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕੋਲਜ਼ ਵਿਦਿਅਕ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰ, ਬਿਊਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੀ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਪੀ ਆਰ ਦੀ ਫਾਈਲ ਲੱਗੀ ਵਾਲਾ ਲੜਕਾ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 204 970 0666 ***284***F***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਪੰਜਾਬ ਰਹਿੰਦੇ ਟਾਕ ਕਸ਼ਤਰੀ ਧਾਮੀ ਕਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਪੀ ਆਰ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਇਕਲੋਤੇ ਭਰਾ ਜਨਮ 1999, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 4 ਇੰਚ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਸਰਦਾਰ, ਵਿਦਿਆ ਯੋਗਤਾ ਆਈ ਟੀ, ਗਰਾਫਿਕ ਡੀਜ਼ਾਈਨਰ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਦਾਦਕਾ ਨਾਨਕਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੈਲਸੈਟਲਡ ਹਨ। ਸੰਪਰਕ : 416-300-3204 ਜਾਂ ਇੰਡੀਆ 9814320452 ***284***F***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸਰਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਜਨਮ 1993, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 2 ਇੰਚ, ਸਟੱਡੀ: ਐਚ ਆਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਬੀ ਐੱਸ ਸੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪੀ ਆਰ ਕੇਸ ਲਈ 30-35 ਸਾਲ ਉਮਰ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ, ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ, ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਕਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਦਾ ਪੀ ਆਰ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਚੰਗੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਜਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵੇਲੋ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 431 777 4666 ਜਾਂ 1 705 314 2000 ***284***F***

ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਵੀਜ਼ੇ ਉੱਪਰ ਆਈ ਵਿਧਵਾ ਉਮਰ 51 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 4 ਇੰਚ, ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਾਤਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ। ਸੰਪਰਕ: 403 473 4659 ***282***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਇੰਡੀਆ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਤਲੀ, ਸੋਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਜਾਣਦੀ, ਮਾਡਰਨ ਦਿੱਖ ਵਾਲੀ ਅਣਮੈਰਿਡ ਲੜਕੀ, ਉਮਰ 36 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 5 ਇੰਚ, ਬੀ ਏ (ਇਕਨੋਮਿਕਸ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਾਇਲੋਜੀ) ਕਾਨਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅਤੇ ਫਾਇਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ, ਐਡਮਿਨ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੀ ਲਈ, ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਲਾਈਫਸਟਾਈਲ ਵਾਲੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਵੱਟਸਐਪ : 91 7704033627 ਜਾਂ +1 (403) 808-2016 ***282**

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਚਾਹਲ, ਜਨਮ 2000, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਰੀਅਲ ਐਸਟੇਟ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਲੜਕੇ ਵਾਸਤੇ ਯੋਗ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 403 991 9791 ***282***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਰਹਿਤ, 10 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਿਕ, ਇਕਲੋਤੇ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 23 ਸਾਲ, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: ਬੀ ਸੀ ਏ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 403 827 6257 ***282***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਆਏ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਹੇਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਰਹਿਤ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 26 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ, ਘਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਸਾਈਡਿੰਗ, ਰੂਫਿੰਗ, ਗਟਰ ਆਦਿ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 403 827 6257 ***282***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਮੋਗਾ ਏਰੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਟਿਵ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 2000, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1780 803 4234 ਜਾਂ 1 780 318 4367 ***281***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

Well Settled Ramgarhia family looking for a suitable match for their son (Never Married) 34-year-old, 5-10 Tall, Clean Shaved. Running a Financing Business in Winnipeg. Canadian Citizen. Cast No Bar. Can be considered work permits or visitor Visa. Call at 204-510-7658 for more Information. ***281***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਰਾਮਗੜੀਆ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੰਡੀਆ ਰਹਿੰਦੀ ਸੋਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ ਲੜਕੀ ਜਨਮ 1987, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 4 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਐਮ ਸੀ ਏ, ਆਈ ਟੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸੋਫਟਵੇਅਰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੀ ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਿਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਪਰਕ: 403 472 7764 ਜਾਂ 91 70097 18886 ***281***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਿਜ਼ਿਟਰ ਵੀਜ਼ੇ ਉੱਪਰ ਆਏ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸੰਧੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 1999, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 7 ਇੰਚ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਸ ਲੜਕੀ ਦੀ ਫਾਈਲ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਲ: 1 431 338 0570 ਜਾਂ ਵਟਸਐਪ 1 204 504 8723 ***280***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਭੰਗੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 1998, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਿਜਨਿਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਲਡਰ ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਹੀ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 14 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 514 502 3782 ਜਾਂ ਇੰਡੀਆ: +91 9463409382 ***280***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਬੋਧਾਏ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਸੁਨੱਖੇ ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਲੜਕੇ, ਜਨਮ 2000, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈੱਟਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਸੈੱਟਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਜਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 587 227 6000 ***te**un**je**

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਆਏ ਰਾਮਗੜੀਆ (ਸੰਧੂ) ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਰਨਾਲਾ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੋਹਣੇ ਸੁਨੱਖੇ ਲੜਕੇ ਜਨਮ 2002, ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: ਪਲੱਸ 2 ਨਾਨ ਮੈਡੀਕਲ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਡਿਪਲੋਮਾ ਸੀ ਐੱਸ ਜਨਰਲ ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ, ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 604 355 5931 ਜਾਂ 91 9804500031 ***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡਾ ਸਟੂਡੈਂਟ/ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਉੱਪਰ ਕਨੇਡਾ ਆਏ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸਮਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕਲੋਤੇ, ਸੋਹਣੇ ਸੁਨੱਖੇ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 22 ਸਾਲ ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਹਾਲਾਤ ਵਾਲੇ ਸਿਰੇ ਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਲੜਕੇ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 20 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ, ਕੰਬਾਈਨ, ਟਰੈਕਟਰ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ (ਆਝੂਤ) ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਅਕਾਰੀ ਕੋਠੀ, ਗੱਡੀ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਤਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਕਨੇਡਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈੱਟਲ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 1 780 300 2000 (ਵਟਸਐਪ): 9583592000

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਕੰਦੋਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਬੂਧਾਬੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੀ ਲੜਕੀ ਉਮਰ 35 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 5 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ : ਐਮ ਬੀ ਏ ਫਾਇਨੈਂਸ ਲਈ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1587 228 0693, Email: arandhawa gmail.com ***291***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਤੂਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਉਮਰ, ਉਮਰ 30 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਬੀ ਏ, ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੋ ਆਇੰਟ ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ। ਸੰਪਰਕ ਲਈ ਸਿਰਫ ਵਟਸਐਪ ਉੱਪਰ ਹੀ ਵਾਇਓਫਾਟਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਟਸਐਪ: 403 680 0436 *****

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਬੋਰਨ, ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕੈਲਗਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨਾਨ ਡਰਿੰਕਰ, ਲੜਕੇ ਉਮਰ 32 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ: ਕਨੇਡੀਅਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਬਿਜਨਿਸ ਐਡਮਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬੈਚੂਲਰ ਡਿਗਰੀ, ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਟੋਟਲ ਰੀਵਾਰਡਜ਼ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਜੋਬ ਕਰਦੇ ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਈ ਕਾਮਰਸ ਬਿਜਨਿਸ ਵੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 403 561 6016 ***_***

ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਨੇਡੀਅਨ ਬੋਰਨ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸੰਧੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਲੜਕੇ ਉਮਰ 43 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਲਈ ਹਾਣ ਪ੍ਰਵਾਣ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਬਿਨਾ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਤਲਾਕਸੁਦਾ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 1 403 826 8245 *** ***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ, ਖੈਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਰਨਾਲਾ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਹਿੰਦੀ, ਚੰਗੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲੀ, ਸੋਹਣੀ ਸੁਨੱਖੀ, ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਟ, ਲੜਕੀ ਜਨਮ 1992, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 3 ਇੰਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਐਮ ਐੱਸ (ਆਈ ਟੀ) ਲਈ ਕਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਰਹਿੰਦੇ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: ਵਟਸਐਪ 91-9393800002 ਜਾਂ 1 780 300 2000 *** _***

ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ

Jatt Sikh family seek a suitable match for their 5ft. 8inch / 30 years old daughter. She is an Engineering Graduate from Canadian University and working as a Professional Engineer (P. Eng.) within a reputed company. Boy should be born or raised in Canada. Seeking Canadian University Educated Doctor, Engineer, Lawyer, and Accountant. Contact: (403) 828 7973 or acheema8811@gmail.com. Only Jatt Sikh families contact. ***000***

Need Office Administrator

We need Office administrator person for our Calgary Office. who speaks good English, must have driver license, good wages, we will give training also! Contact : Kam Khamba @403-975-0128

“ਪੰਜਾਬੀ ਅਖ਼ਬਾਰ” ਵਿੱਚ ਖਬਰਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਵਿਓਪਾਰਕ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਵਰਚੁਗੰਢ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਭਾਲ ਸਬੰਧੀ, ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ, ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ ਉੱਪਰ ਨਾਮ ਬਦਲੀ ਸਬੰਧੀ ਇਸਤਿਹਾਰ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਛਪਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। Email: punjabiakhbaar@gmail.com

403 640 2000

ਨਾਰਥ ਕੈਲਗਰੀ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਇਜਲਾਸ ਸੋਧ ਮਤਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਿਆ

ਕੈਲਗਰੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ) ਨਾਰਥ ਕੈਲਗਰੀ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਪਹਿਲੀ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਵੀਵੋ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਪਲਾਹਾ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਊਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣ ਉਪ੍ਰੰਤ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਮਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੌਰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਨ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾਰੇ ਬੀਰਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਸਾਈ ਈਸਾ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲੋ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਰਬਲਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲੋ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਨਾਉਂਦੇ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾਸ੍ਰੋਤ ਸਨ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਇਆ ਗੀਤ ਵਜਾਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੋਗਮਈ ਅਤੇ ਕਰੁਣਮਈ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ - ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ਗੁਜਰੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਪਲਾਹਾ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਜੰਗਾਂ ਲੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਹੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋ ਲੋੜ ਹੈ ਧਰਮਾਂ, ਫ਼ਿਰਕਿਆਂ ਅਤੇ ਵਰਗਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠੀਏ, ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਪਿਆਰ, ਸਾਂਝੀ, ਭਰਾਤਰੀਭਾਵ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ

ਅਪਣਾਈਏ, ਬੀਤੇ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰੀਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਅਤੇ ਵਾਇਰਸ ਬਾਰੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਮੌਸਮੀ ਜ਼ਕਾਮ / ਫਲੂਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸੇ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਧੋਣ ਨਾਲ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚੁਸਤ-ਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਲਚਕੀਲਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਰਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਜਤਾਈ। ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਸ਼ੋਅਰ ਵੀ ਕਹੇ। ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਕੰਮੇਹ ਨੇ ਵਣਜਾਰਨ ਬਾਰੇ ਰੋਮਾਂਚਿਕ ਅਤੇ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ

ਸੁਣਾਈ। ਮਹਿਮਾਨ ਕਲਾਕਾਰ ਬਸ਼ੀਰ ਸੋਮਾਨੀ ਨੇ ਗੀਤ ਗਾਇਆ - ਦਿਲ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ। ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੁੰਡੀ ਨੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ। ਚੁਟਕਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਹਾਸੇ ਬਿਖੇਰੇ। ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸ਼ੋਅਰ ਸੁਣਾਏ, ਤਰਲੋਕ ਚੁੱਘ ਨੇ ਹਾਸਿਆਂ ਦੀ ਪਟਾਰੀ ਖੋਲ੍ਹੀ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਵੇਜਾ ਨੇ ਰੁਬਾਈ, ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੀਤ ਸੁਣਾਇਆ। ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਲੈਹਲ ਨੇ ਗਿੱਦੜ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਰੇਡੀ- ਤਰੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਕੈਲਗਰੀ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਈਟੀ ਤੋਂ ਆਏ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਧੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੇਕ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਮੂਜਬ ਦਾਨ ਦੇ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੈਪਟਨ ਚਰਨਕੰਵਲ ਸਿੰਘ ਦੁੱਲਟ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਰੀਹਲ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੀਹਲ ਵੀ ਸਨ। ਕਾਫ਼ੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮਾਇਆ ਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਸੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਪਲਾਹਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਗੇ ਜੋ ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਇਜਲਾਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਈ। ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਰਿੰਦਰਜੀਤ ਮਦਾਨ ਨੇ ਬੜੀ ਮੁਹਾਰਤ ਨਾਲ ਕੈਮਰਾਬੰਦ ਕੀਤਾ।

ਜਦੋਂ ਪੇਂਡੂ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ.....

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਡਾ
9815499062

ਟਿਕਟਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰਦੇ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਟਿਕਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਪਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਟਿਕਟ ਚੋਰੀ ਦਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਾੜਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਤ ਅਸੀਂ ਸਭ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਅਣਜਾਣਤਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੱਚਾਈ ਦੱਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਖੇਤਾਂ ਚ ਪਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਨਾ ਸੁਣੀ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਦਬਾਉ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ ਤੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੌਣ ਕੌਣ ਆਏ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਤੇਜੀ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਪਿਓ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਫਸਰ ਨੇ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਿਓ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਤੂੰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜਾਂ ਡੈਡੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਤੇਜੀ ਨੇ ਚੰਗੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਨਾਬ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜਾਂ ਡੈਡੀ ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫਸਦੇ ਸੀ ਅਸੀਂ ਪੇਂਡੂ ਆਂ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਇਹਨਾਂ ਸਿਸਟਮਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਤੇਜੀ ਦੇ ਇਸ ਜਵਾਬ ਦਾ ਉਸ ਅਫਸਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਤੇ ਉਹ ਥੋੜਾ ਨਰਮ ਪੈ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹਨੇ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿੰਡ ਕਿਹੜਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸਾਡਾ ਪਿੰਡ ਲੱਡਾ ਹੈ ਲੱਡਾ ਕੋਠੀ ਨੇੜੇ ਸੰਗਰੂਰ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਨਰਮ ਪੈ ਗਿਆ ਤੇ ਥੋੜਾ ਹੱਸ ਕੇ ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਛਾ ਅੱਛਾ ਉਥੇ ਮੈਂ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਫੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜਾਂ ਡੈਡੀ ਜੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਸੋ ਮੇਰੇ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਤੇਜੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਨੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ, ਅੱਜ ਕਾਫੀ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਘਟਨਾ ਫਿਰ ਯਾਦ ਆਈ ਤਾਂ ਸੋਚਿਆ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਲਵਾਂ।

ਉੱਡਦੀਆਂ ਗਿਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਲ ਦੀ ਚੁੱਪੀ

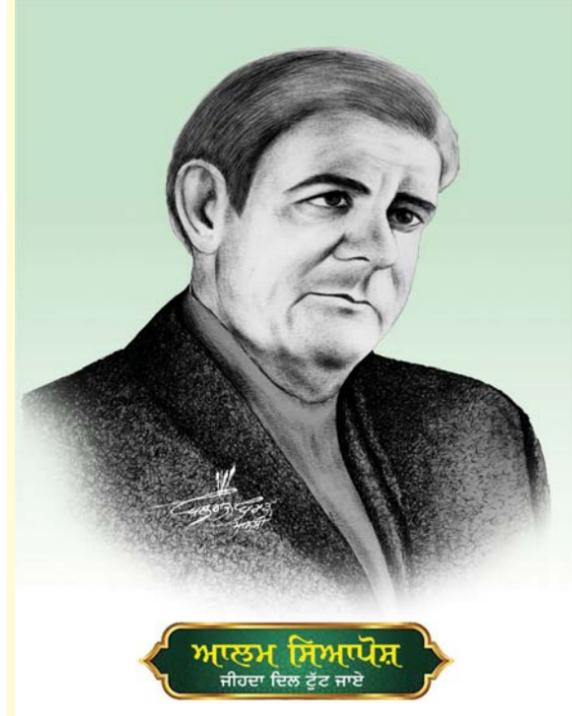
ਲੇਖਕ: ਇੰਦਰਦੀਪ ਬਰਾੜ ਪੱਤੋ
+1 (647) 685-5119

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕਿਰਪਾਲ, ਜੋ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦਾ ਲੱਕੜ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਵਾਨੀ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹੀ ਰੋਜ਼ੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੁਬਈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੁਜ਼ਗਾਰ ਰੋੜ ਵਾਂਗ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੁਬਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਖੂਨ-ਪਸੀਨਾ ਘੋਲ ਕੇ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ, ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਣਿਆ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਹੀ ਜੁਨੂੰਨ ਸੀ। "ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।" ਪੈਸੇ ਜੋੜੇ, ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ, ਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿਨੀਪੈਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜਗਾਤੂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਬਣਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਪਨਾ ਵੇਚਿਆ "50 ਹਜ਼ਾਰ ਲੱਗੂ, ਕੈਨੇਡਾ ਲਿਆਵਾਂਗਾ, ਪੀ-ਆਰ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਜੂ, ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਬੁਲਾ ਲੈਣਾ।" ਕਿਰਪਾਲ ਦਾ ਭੱਲਾਪਣ ਉਸ ਬੁਠੇ ਚਾਨਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਵਿਨੀਪੈਗ ਆ ਕੇ ਐਲ ਐਮ ਆਈ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ 'ਕੱਲੂ ਆਈ, ਸੋਮਵਾਰ ਆਈ' ਕਹਿ ਕਹਿ ਕੇ ਲਾਰੇ ਲਾਈ ਰੱਖੇ; ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ ਪੈਸਾ ਖਾਣਾ ਸੀ, ਅਖੀਰ ਕੰਮ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ ਸੀ, ਸੁਪਨੇ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਨਿਕਲੀ। ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਸੱਜਣ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਟਰੱਕ ਦਾ ਲਾਈਸੈਂਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ 6-7 ਡਾਲਰ ਘੰਟੇ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਫਿਰ ਕਿਸਮਤ ਬਦਲਣ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਬਾਪੂ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਪੈਸੇ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਬਣਵਾਇਆ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬਰਫੀਲੇ ਤੂਫਾਨ, ਸੀਸੇ ਵਾਂਗ ਬਣੀਆਂ ਫਿਸਲਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ, ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਾਲ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹਾਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸਹਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਚਾਨਕ ਕਿਰਪਾਲ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਪਰੋਂ ਮਾੜੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ 'ਪੀ-ਆਰ' ਫਾਈਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਪੈਸੇ ਖਾ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮਹੀਨਿਆਂ ਘਰ ਬੈਠਾ, ਨਾ ਨੀਂਦ ਨੈਣੀਂ ਵੱਸਦੀ ਸੀ, ਨਾ ਚੈਨ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਦਾਰੂ ਉਸ ਲਈ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਣ ਗਈ। ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਫੋਨ ਚੁੱਕਣ ਤੱਕ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਖੋ ਬੈਠਾ। ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਕਲਾ ਜਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੱਕੜ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿੱਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤੇ ਕਾਫੀ ਜਲਦੀ ਕੰਮ ਸਿੱਖ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਿਤਾ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜਿਗਰੀ ਮਿੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤ ਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸੋਚਿਆ, ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਖੋਲ੍ਹੀਏ। ਕਾਗਜ਼ੀ ਕੰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਕਰਾਇਆ, ਕਿਰਪਾਲ ਨੇ ਜਾਨ ਲਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਚੱਲ ਪਿਆ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਪੈਸਾ ਵਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਲਾਲਚ ਜਤਾਂ ਪਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵਜੂਹ ਕਿਰਪਾਲ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੁਠੇ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਗਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ, ਨਾ ਇੱਜ਼ਤ, ਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਯਾਰੀ ਦਾ ਕਫ਼ਨ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਬਟਕੇ ਨੇ ਕਿਰਪਾਲ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਮਨੋਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਤੇ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਦਰਦ ਨੇ ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਪੱਥਰ ਵਾਂਗ ਭਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਅਣਸੁਣੀ ਦੂਰੀ ਬਣਦੀ ਗਈ। ਆਖਿਰ ਉਸ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ, "ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਪਿੰਡ ਜਾਵਾਂਗਾ... ਤੇ ਮੁੜ ਜਿੰਦਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗਾ।" ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਟਿਕਟ ਕਰਾਈ, ਕਾਰ ਤੇ ਟੂਲ ਵੇਚਣ ਲਈ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਹ 9500 ਡਾਲਰ ਕਹਿ ਕੇ ਗੱਡੀ ਅਤੇ ਟੂਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗੇ, ਮੁੱਕਰ ਗਿਆ: "ਗੱਡੀ ਦੇ 4000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਟੂਲਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਛੱਡ।" ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਬੰਦਾ ਫਿਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੋਰ ਲੁੱਟਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਪਾਲ ਨੇ ਚੱਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਕਿਰਪਾਲ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਜਹਾਜ਼ ਜਦੋਂ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਡਣ ਲੱਗਾ, ਕਿਰਪਾਲ ਨੇ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਸੀਸੇ ਰਾਹੀਂ ਉੱਡਦੀਆਂ ਗਿਰਜਾਂ ਵੇਖੀਆਂ। ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਹ ਬੋਲਿਆ "ਐਦਾਂ ਦੀਆਂ ਗਿਰਜਾਂ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਨੋਚ ਨੋਚ ਕੇ ਖਾ ਗਏ।"

ਜੀਹਦਾ ਦਿਲ ਟੁੱਟ ਜਾਏ-4

-(ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼)

ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼
ਜੀਹਦਾ ਦਿਲ ਟੁੱਟ ਜਾਏ

1967 ਦੀ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਫਿਲਮ @ਜਾਨੀ ਦੁਸ਼ਮਣ@ ਵਿੱਚੋਂ ਮਲਕਾ-ਏ-ਤਰਨੁੰਮ ਨੂਰਜਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਗੁਲਾਮ ਅਹਿਮਦ ਚਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੀ ਧੁਨ ਤੇ ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਦੇ ਬੋਲ ਜੋ ਲਾਹੌਰ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਹੋਏ।

ਛੱਜ ਪਤਾਸੇ ਵੱਡਾਂ, ਅੱਜ ਕੈਦੀ ਕਰ ਲਿਆ ਮਾਗੀ ਨੂੰ
ਮੈਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕਰ ਲਾਂ ਕੱਧਾਂ, ਅੱਜ ਕੈਦੀ ਕਰ ਲਿਆ ਮਾਗੀ ਨੂੰ
ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਹੱਥਕੜੀ ਬਣਾਵਾਂ, ਜੁਲਫਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਬੋੜੀ
ਪਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾ ਕੇ ਤੈਨੂੰ, ਸੂਰਤ ਤੱਕਾਂ ਤੇਰੀ
ਮੈਂ ਕਦੀ ਨਾ ਖੁੱਲਾਂ ਗੱਢਾਂ, ਅੱਜ ਕੈਦੀ ਕਰ ਲਿਆ ਮਾਗੀ ਨੂੰ
ਮੈਂ ਅੱ ਮਹਿਰਮ, ਤੂੰ ਏਂ ਮੁਜ਼ਿਰਮ, ਦੜਾ ਮੈਂ ਕਿਹੜੀ ਲਾਵਾਂ
ਜੀ ਕਰਦਾ ਏ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦਾ ਤੈਨੂੰ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਵਾਂ
ਸਾਰੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵਾਂ ਡੱਡਾਂ, ਅੱਜ ਕੈਦੀ ਕਰ ਲਿਆ ਮਾਗੀ ਨੂੰ

ਇਕ ਚੁੱਨੀ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਬੀਬਾ ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਜ ਬਣਾਇਆ
ਏਸ ਚੁੱਨੀ ਨੇ ਗੱਢਾਂ ਦੇਕੇ ਸਾਥੋਂ ਘੁੱਡ ਕਢਾਇਆ
ਹੁਣ ਦਿਲ ਨੂੰ ਪਈਆਂ ਠਾਂਢਾਂ, ਅੱਜ ਕੈਦੀ ਕਰ ਲਿਆ ਮਾਗੀ ਨੂੰ

ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ-HMV - 7KDC 5126
ਕੰਪਨੀ - ਈ.ਐਮ.ਆਈ. ਕਰਾਚੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਗੀਤਕਾਰ - ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼
ਸੰਗੀਤਕਾਰ - ਜੀ ਏ ਚਿਸ਼ਤੀ
ਆਵਾਜ਼ਾ - ਨੂਰਜਹਾਂ ਫਿਲਮ - ਜਾਨੀ ਦੁਸ਼ਮਣ 1967
1968 ਦੀ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਫਿਲਮ 'ਬਦਲਾ' ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਫੈਲ ਫਾਰੂਕੀ ਦੀ ਧੁਨ ਤੇ ਨੂਰਜਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਗੀਤਚਿੱਠੀ

ਟੀ ਘੋੜੀ ਤੇ ਕਾਠੀ ਤਿੱਲੇਦਾਰ ਨੀ ਸਈਓ
ਦੂਰੋਂ ਦੇਖਾਂ ਤੇ ਲੱਗੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੀ ਸਈਓ
ਮੇਰਾ ਮਾਗੀ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਪਿਆਰ ਨੀ ਸਈਓ
ਅੱਖਾਂ ਜਦੋਂ ਦੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਨੇ, ਨਾ ਅੱਖ ਨਾ ਲੱਗਦੀ
ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਪਿਆਰ ਦੀ ਝਣਾਂ ਵਗਦੀ
ਮਾਗੀ ਆਵੇ ਤੇ ਲਾਵੇ ਮੈਨੂੰ ਪਾਰ ਨੀ ਸਈਓ
ਚਿੱਟੀ ਘੋੜੀ ਤੇ ਕਾਠੀ.....
ਕੱਮ ਛੱਡਕੇ ਤੇ ਆਈ ਮੈਂ ਛਮ ਛਮ ਕਰਕੇ
ਜੇ ਉਹ ਬੈਠੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਜਾਂ ਘੜੱਮ ਕਰਕੇ
ਉਹਦੇ ਗਲ ਦਾ ਮੈਂ ਬਣ ਜਾਵਾਂ ਹਾਰ ਨੀ ਸਈਓ
ਚਿੱਟੀ ਘੋੜੀ ਤੇ ਕਾਠੀ.....
ਹੁਣ ਆਵੇਗਾ ਤੇ ਆਖਣੀ ਏ ਗੱਲ ਉਹਨੂੰ ਇੱਕ
ਅੱਗਾਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖੀਆਂ, ਬੁਝਾਉਣੀਆਂ ਵੀ ਸਿੱਖ
ਮੇਰਾ ਲੁੱਟ ਕੇ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਕਰਾਰ ਨੀ ਸਈਓ
ਚਿੱਟੀ ਘੋੜੀ ਤੇ ਕਾਠੀ.....

ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਕੋਲੰਬੀਆ - 7KCC 5127
ਕੰਪਨੀ - ਈ.ਐਮ.ਆਈ. ਕਰਾਚੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਗੀਤਕਾਰ - ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼ / ਸੰਗੀਤਕਾਰ - ਤੁਫੈਲ ਫਾਰੂਕੀ
ਆਵਾਜ਼ਾ - ਨੂਰਜਹਾਂ / ਫਿਲਮ - ਬਦਲਾ 1968
ਬਦਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼ ਦਾ ਲਿਖਿਆ। ਮਾਸੂਦ ਰਾਣਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਇਆ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਗੀਤਚਿੱਠੀ ਹੀ ਮਸਜਿਦ, ਦਿਲ ਹੀ ਕਾਅਬਾ, ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਸਾਈਂ ਲੱਖ ਗੁਨਾਹ ਤੂੰ ਕਰ ਲੈਂ ਬੱਦਿਆ, ਪਰ ਦਿਲ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਢਾਈਂ

ਜਿਹੜੇ ਤੋੜਦੇ ਨੇ ਦਿਲ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣਗੇ,
ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਵਾਇਆ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪ ਰੋਣਗੇ
ਰੋਕ ਅੱਥਰੂ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋਕੇ ਦੜ ਵੱਟ ਲੈ,
ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਕੱਟ ਲੈ
ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜਿਹੜੇ ਹੱਕ ਖੋਹਣਗੇ,
ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਵਾਇਆ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪ ਰੋਣਗੇ
ਕਾਲੇ ਨਾਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਹਿਰੀ ਬੰਦੇ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ,
ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਅਸੀਂ ਘੜੀ ਪਲ ਦੇ,
ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਵਾਲੇ ਦਾਗ ਧੋਣਗੇ,
ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਵਾਇਆ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪ ਰੋਣਗੇ
ਹੱਕ ਸੱਚ ਵਾਲਾ ਫੱਕਰਾਂ ਨੇ ਭੇਦ ਦੱਸਿਆ,
ਜਿਹਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਜਾੜਿਆ ਉਹ ਨਹੀਂ ਵੱਸਿਆ
ਤੂੰ ਜਿਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖੋਹਿਆ ਏ, ਉਹ ਤੈਥੋਂ ਖੋਹਣਗੇ,

ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਵਾਇਆ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪ ਰੋਣਗੇ
ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਕੋਲੰਬੀਆ - 7KCC 5129

ਕੰਪਨੀ - ਈ.ਐਮ.ਆਈ. ਕਰਾਚੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਗੀਤਕਾਰ - ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼ / ਸੰਗੀਤਕਾਰ - ਤੁਫੈਲ ਫਾਰੂਕੀ
ਆਵਾਜ਼ਾ - ਮਾਸੂਦ ਰਾਣਾ / ਫਿਲਮ - ਬਦਲਾ 1968
ਬਦਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਗੀਤ ਨੂਰਜਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ।

ਰਾਹੇ ਰਾਹੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਰਾਹੀਆ,
ਸਾਨੂੰ ਤੇਰੀ ਲੋੜ ਵੇ
ਤੂੰ ਏਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਮਹਿਰਮ,
ਤੂੰ ਏਂ ਮੇਰਾ ਚੋਰ ਵੇ
ਰਾਹ ਤੇਰਾ ਮੱਲਕੇ ਮੈਂ ਕਦੋਂ ਦੀ
ਖਲੋਤੀ ਆਂ
ਦੱਸ ਮੇਰੇ ਹੀਰਿਆ ਮੈਂ ਕਿਹੋ
ਜਿਹਾ ਮੌਤੀ ਆਂ
ਕੱਲ੍ਹ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਸਾਂ ਮੈਂ, ਅੱਜ
ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਵੇ
ਅੱਥਰੀ ਜਵਾਨੀ ਨੇ ਦੁਹਾਈ
ਪਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਫੁੱਲਾਂ ਜਹੀ ਜਿੱਦੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗ
ਲਾਈ ਹੋਈ ਏ
ਠਹਿਰ ਢੋਲਾ, ਰੁਕ ਜਰਾ,
ਵਾਗਾਂ ਪਿਛਾਂਹ ਮੋੜ ਵੇ
ਨੱਚ ਕੇ ਧਮਾਲਾਂ ਪਾਕੇ, ਮੈਂ ਥੱਕ
ਗਈ ਆਂ
ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਡਰ ਗਈ ਆਂ,
ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਝੱਕ ਗਈ ਆਂ
ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋਕੇ ਮੁੱਖੜਾ ਨਾ ਮੋੜ ਵੇ

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦਾ ਮਹਿਰਮ, ਤੂੰ ਏਂ ਮੇਰਾ ਚੋਰ ਵੇ
ਰਾਹੇ ਰਾਹੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਰਾਹੀਆ ਸਾਨੂੰ ਤੇਰੀ ਲੋੜ ਵੇ
ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਕੋਲੰਬੀਆ - 7KCC 5129
ਕੰਪਨੀ - ਈ.ਐਮ.ਆਈ. ਕਰਾਚੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਗੀਤਕਾਰ - ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼ / ਸੰਗੀਤਕਾਰ - ਤੁਫੈਲ ਫਾਰੂਕੀ
ਆਵਾਜ਼ਾ - ਨੂਰਜਹਾਂ / ਫਿਲਮ - ਬਦਲਾ 1968
1968 ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਪੰਜ ਦਰਿਆ' ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਬਖਸ਼ੀ ਵਜ਼ੀਰ ਦੀ ਉਦਾਸ ਧੁਨ, ਨੂਰਜਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੇ ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼ ਦੇ ਦਿਲ ਟੁੱਬਵੇਂ ਬੋਲ -

ਮੇਰੇ ਸੱਜਰੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਗਜਰੇ, ਕੱਡਿਆਂ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਗਏ
ਰੋ ਧੋ ਕੇ ਨਿਮਾਣੇ ਹੋਕੇ, ਚੁੱਪ ਕੀਤੇ ਅਸੀਂ ਬਹਿ ਗਏ
ਮਹਿੰਦੀ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦੀ ਜੇ ਮੈਂ ਲਾਈ, ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਬਲ ਪੈਣਗੇ
ਜੇ ਮੈਂ ਅੱਖੀਆਂ @ਚ ਕੱਜਲਾ ਪਾਇਆ ਤੇ ਹੱਥ ਮੇਰੇ ਢਲ ਪੈਣਗੇ
ਹਉਕਾ ਭਰਕੇ, ਸੀਨੇ ਤੇ ਹੱਥ ਧਰਕੇ, ਫੜਕੇ ਤੇ ਦਿਲ ਬਹਿ ਗਏ
ਕਿਹੜੀ ਆਸ ਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂ, ਜਿੱਦਗੀ ਤਮਾਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ
ਮੈਨੂੰ ਕੌਣ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਜੱਗ ਦਾ ਮੈਂ ਹਾਸਾ ਬਣ ਗਈ
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰਹੀਆਂ, ਸੱਧਰਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਢਹਿ ਗਏ
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਉਬਾਲੇ, ਜੱਗ ਤੇ ਹਨੇਰ ਪੈ ਗਿਆ
ਮੈਨੂੰ ਡਿੱਗਦੀ ਨੂੰ ਕੌਣ ਸੱਭਾਲੇ, ਵਿਛੋੜਾ ਮੇਰੀ ਜਿੱਦ ਲੈ ਗਿਆ
ਕੋਈ ਹੋਰ ਝੱਲੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾਂ, ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਦੁੱਖ ਸਹਿ ਗਏ

ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ HMV - 7KDC 5118
ਕੰਪਨੀ - ਈ.ਐਮ.ਆਈ. ਕਰਾਚੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਗੀਤਕਾਰ - ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼
ਸੰਗੀਤਕਾਰ - ਬਖਸ਼ੀ ਵਜ਼ੀਰ
ਆਵਾਜ਼ਾਂ - ਨੂਰਜਹਾਂ ਫਿਲਮ - ਪੰਜ ਦਰਿਆ 1968
1970 ਵਿੱਚ ਆਈ ਫਿਲਮ ਚੋਰ ਨਾਲੇ ਚਤੁਰ ਵਿੱਚੋਂ, ਰਹਿਮਾਨ ਵਰਮਾ ਦਾ ਸੰਗੀਤਬੱਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨੂਰਜਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਇਆ ਗੀਤ -

ਕਿੰਨਾ ਦੁੱਖ ਹੋਵੇ, ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਲੁਕੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਏ
ਇੱਥੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਏ
ਤੀਰ ਗਮਾਂ ਤੇ ਜੁਦਾਈਆਂ ਵਾਲੇ ਖਾਕੇ ਹੱਸੀਦਾ
ਰੋਗ ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਲਾਕੇ ਹੱਸੀਦਾ
ਰੋਂਦੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਜਲਾ ਸਜਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਏ
ਇੱਥੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਏ
ਇੱਥੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੋਰਾਂ ਲਾਉਂਦੀਆਂ
ਲੋਕੇ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਨੇ ਸਵੇਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ
ਹੱਥੀਂ ਆਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਏ
ਇੱਥੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਏ
ਦੁਖੀ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਜੀਣ ਦੋਂਦੇ ਨੇ
ਵੇਰੀ ਸਧਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੀਣ ਦਿੱਦੇ ਨੇ
ਇੱਥੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਜ ਕੇ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਏ
ਇੱਥੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਏ

ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ HMV - EKDC 5048
ਕੰਪਨੀ - ਈ.ਐਮ.ਆਈ. ਕਰਾਚੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਗੀਤਕਾਰ - ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼
ਸੰਗੀਤਕਾਰ - ਰਹਿਮਾਨ ਵਰਮਾ
ਆਵਾਜ਼ਾ - ਨੂਰਜਹਾਂ ਫਿਲਮ - ਚੋਰ ਨਾਲੇ ਚਤੁਰ 1970
ਇਹ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਪਗ ਡੰਡੀ ਐ ਜੋ ਬਹੁਤ ਲੰਮੇਰੀ ਐ। ਮੈਂ ਇਸ ਡੰਡੀ ਦੇ ਮੁੱਢ ਵਿੱਚ ਖਲੋ ਕੇ ਸਿਰਫ ਇਸ਼ਾਰਾ ਈ ਕੀਤਾ ਐ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਖੋਜੀ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਸ਼ਿਕ ਜਦੋਂ ਇਸ ਰਾਹ ਤੇ ਤੁਰੇਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। 2 ਮਾਰਚ 1970 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਏ। ਭਾਵੇਂ ਬਾਬਾ ਆਲਮ ਸਿਆਹਪੋਸ਼ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਹ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

facebook

ਫੇਸਬੁੱਕ
ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ
ਗੱਲਬਾਤਾਂ

ਕੌਣ ਨੇ ਇਹ ਲੋਕ ਜੋ ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਨੇ ?

ਫੇਸਬੁੱਕੀ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਧਰਾਤਲ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਲੰਘੇ ਪਿਛਲੇ ਸਿਆਲ ਦੀ ਗੱਲ ਐ ! ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਬਰ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਸਾਡੇ ਘਰੋਂ ਸਥਾਤ ਚੋਂ ਤੁੜੀ ਭਰ ਰਹੇ ਸਨ । ਮੈਂ ਸੁਤੇ ਸੁਭਾਅ ਹੀ ਆ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ , ਜਵਾਨੋ ! ਤੁੜੀ ਥੱਲੇ ਤੱਕ ਹੁੰਝ ਕੇ ਭਰ ਲਿਓ ।

“ ਕੋਈ ਨਾ ਚਾਚਾ ਜੀ , ਬੇਫਿਕਰ ਰਹੋ ! ਥੱਲੇ ਫੰਡਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ । ਸਾਰੀ ਹੁੰਝ ਹੁੰਝ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਪਾਈ ਜਾਨੇ ਆਂ ”

ਮੈਂ ਐਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਾ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹ ਗਿਆ , ਤੰਗਲੀ ਨਾਲ ਪੰਡਾਂ ਪਾ ਰਹੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਤੁੜੀ ਦੀ ਉਂਠਦੀ ਗਰਦ ਕਾਰਨ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ।

“ ਤੂੰ ਇਹਨੂੰ ' ਚਾਚਾ ਜੀ ' ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਓਏ ? ”

“ ਜਦ ਲੱਗਦਾ ਹੀ ਚਾਚਾ ਏ ! ਚਾਚਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਏ , ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹੀ ਖੇਡਿਆ ਪਲਿਆ ਹਾਂ । ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੀਰੀ ਹੁੰਦਾ , ਮੈਂ ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆ ਜਾਣਾ , ਇੱਥੇ ਹੀ ਰੋਟੀ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਖਾ ਪੀ ਲੈਣਾ । ਨਰਮੇ ਦੀ ਟੀਡੇ ਕੱਢਦੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਬਲਦ ਰੇਹੜੀ ਤੇ ਖੇਤ ਚਲੇ ਜਾਣਾ । ਆਹ ਜੱਸੀ ਤੇ ਲਵੀ (ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਤੇ ਭਤੀਜਾ) ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਗੋਦੀ ਚੁੱਕ ਚੁੱਕ ਖਿਡਾਏ ਹੋਏ । ਤੂੰ ਕਹਿਨੈ ਚਾਚਾ ਨਾ ਕਹਿ , ਹੋਰ ਦੱਸ ਕੀ ਕਹਾਂ ? ”

“ ਉਹ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਐ , ਪਰ ਤੂੰ ਕਦੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਵੇਖੀ ਐ ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਆਹ ' ਚਾਚਾ ਜੀ ' ਵਾਲੀ ਚਿਆਚਾ ਕਹਿ ਕੇ ਉੱਥੇ ਖਿੜ ਪਾ ਛੱਡੀ ਐ , ਇਹ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਅਵਾ ਤਵਾ ਬੋਲਦੇ ਆ ਆਪਾਂ ਨੂੰ । ਜਿੰਦਣ ਦਾ ਉੱਥੇ ਵੇਖਿਆ ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਨੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਚਾਚਾ ਚੁਚਾ ” ।

“ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਨੀ ਪਤਾ ਭਰਾਵਾ ਤੇਰਿਆਂ ਫੇਸਬੁੱਕਾਂ ਦਾ , ਜਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ , ਫਿਰ ਆਪਾਂ ਕਿਉਂ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਚ ਜ਼ਹਿਰ ਪਾਲੀਏ ” ਜਦ ਚਾਚਾ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮੁੰਡਾ ਪੰਡ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਨਿੱਕਲਿਆ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਮੈਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਵੇਖ ਕੇ ਮੁਸ਼ਕਲੀਏਂ ਹੱਸ ਪਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਪਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਿਆ । ਮਨ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ । ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਧਾਰਨ ਮੁੰਡਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਮੁੰਡਾ , ਸੋਚ ਦਾ ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਕੌਣ ਨੇ ਇਹ ਲੋਕ ਜੋ ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਨੇ ਇਹ ਨਫਰਤ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੋਂ ਧਰਾਤਲ ਤੱਕ ਦਾ ਵੀ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ । ਜੱਟ ਤੇ ਸ਼ੀਰੀ ਦੀ ਸਾਂਝ “ਗਲ ਲੱਗ ਕੇ ਸ਼ੀਰੀ ਦੇ ਜੱਟ ਰੋਵੇ” ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਰਲ ਕੇ *ਤਲ ਕਰਨ ਤੱਕ ਦੀ ਹੈ । ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਚ ਇਹ ਗੱਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜੱਟ ਕਤਲ ਵੀ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਊ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ੀਰੀ ਜਰੂਰ ਹੋਊ । ਭਾਵ

ਮਰਨ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਥਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਾਡੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ । ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਕਿ ਇਹ ਨਫਰਤੀ ਟੋਲੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਏਜੰਡੇ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨੇ ਜੋ ਕੁੱਝ ਰਾਜਨੀਤਕ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਬੈਠਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਇੱਕ ਪਾਸਿਓਂ ਨਹੀਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਓਂ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਨੇ । ਕੰਮ ਤਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਚੱਲਦਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗਿਣ ਮਿਥ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ । ਅਣਭੱਲ ਲੋਕ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਾਹ ਵਾਹ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ । ਕਿਸੇ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਹੋਣ ਦਾ , ਦਾਨੀ ਜਾਂ ਪਾਪੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਲੇਰ ਜਾਂ ਡਰਪੋਕ ਹੋਣ ਦਾ ਜਾਤ ਪਾਤ ਕੋਈ ਪੈਮਾਨਾ ਨਹੀਂ । ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਲੋਕ ਹਰ ਜਾਤ , ਹਰ ਧਰਮ, ਹਰ ਫਿਰਕੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨੇ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਕੋਲ ਹੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਮਾਣ ਕਰਨ ਯੋਗ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕੌਮ ਚ ਸੂਰਬੀਰ ਜੋਧੇ ਹਨ , ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਗਦਾਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਜਾਤ/ਕੌਮ ਕਿਵੇਂ ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਨੀਚ ਹੋ ਗਈ ? ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਨੀਚ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਕਰਮ ਹੈ , ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮਜਬੂਰ ਜਾਂ ਜਾਤਾਂ ਚੋਂ ਕੁੱਝ ਮਾੜੇ ਲੋਕ ਲੱਭ ਲੱਭ ਕੇ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਤ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਨੇ । ਜਿਆਦਾਤਰ ਫੇਕ ਆਈਡੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੁੱਝ ਸਿਆਣੇ ਬਿਆਣੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਗਨੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਿਛਲੋਂ ਗ ਬਣਨ ਜਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਖੁਦ ਪੋਸਟਾਂ ਪਾ ਪਾ ਕੇ ਪੇਡ ਫੇਕ ਆਈ ਡੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਗਾਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡਣ ਦੀ ਮੰਚ ਵੀ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਣਾ ਹੈ । ਆਪਣੇ ਜਾਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉੱਪਰ ਮਾਣ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਣਾ ਇੱਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਜਾਂ ਮੂਰਖਤਾ ਹੀ ਹੈ । ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਬਲੋਕ ਬਟਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿਲੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ।

ਰੱਬ ਖੈਰ ਕਰੇ ! ਇਹ ਨਫਰਤ ਦਾ ਗੁਬਾਰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹੇ , ਬਾਹਰ ਨਾ ਹੀ ਨਿੱਕਲੇ । ਪੰਜਾਬ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਵਸਦਾ ਹੈ , ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ , ' ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭੈ ਏਕ ਪਹਿਚਾਣ ' ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਬੇੜ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਬਾਬੇ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਖਵਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਥਾਪੀਆਂ ਵੀ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਮੁਖਤਿਆਰ ਪੱਖੋਂ ਦੀ ਫੇਸਬੁੱਕ ਉੱਪਰੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ

ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੋਹਣੀ ਸੜਕ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਵੈਦ ਨਹੀਂ--
ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਛਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਕੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਇੱਕ ਦਿਨ
ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪੱਤੇ ਪੱਤੇ ਦਾ ਉਤਾਰੂ ਕਰਜ਼ ਮਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ
ਨਾ ਲੋਰੀ ਮੁੱਲ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਨਾ ਮਮਤਾ ਕਰਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਸਮਝ ਜਾਏਂਗੀ ਮੇਰੀਏ ਧੀਏ ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਮਾਂ ਬਣੀ ਇੱਕ ਦਿਨ।

- ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ

ਮਾਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਅਜੀਬ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਾਂ ਬੇਇਤਹਾ ਦਰਦ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਦਰਦ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੰਢਾ ਲੈਣਾ ਬੱਚੇ ਮਾਂ ਦੇ ਨਸੀਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਦੇ ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਲਕਾਰੀ, ਪਹਿਲਾ ਹੁੰਗਾਰਾ, ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਸਾਂਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਕਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਰਾਤਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਅਤੇ ਦੇਹੀ ਦਾ ਆਰਾਮ ਕੁਰਬਾਨ ਰਕ ਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸੁਖ ਦੇਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਲੋਰੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਬੁੱਕਲ ਦੇ ਨਿੱਘ 'ਚ ਸੁੱਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਰੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਪੱਲੇ ਵਰਗੀਆਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਿਰ ਦੀਆਂ ਮੀਢੀਆਂ ਗੁੰਦਣ ਦੀ ਗੀਝ ਪਾਲਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ ਮਰ ਜਾਏ ਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰੇ ਲਾਡ-ਪਿਆਰ ਰੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨੌ ਮਹੀਨੇ ਵੱਧ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਂ ਸ਼ਬਦ ਜਿੰਨਾ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਰਥ ਓਨੇ ਹੀ ਗਹਿਰੇ, ਸੰਘਣੇ, ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਭਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬੌਸ ਮਾਣਿਆਂ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਣਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਾਂ ਸਭ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨੈਪੋਲੀਅਨ, ਇਬਰਾਹੀਮ ਲਿੰਕਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ - ਸਭ ਦੀ ਮਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਮਾਂ ਕੇਵਲ ਜਨਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਉਹ ਸੋਚ, ਹੋਸ਼ ਅਤੇ ਜਿਉਣ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਵੀ ਭਰਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਝ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਪੁੰਗਰਨ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਉਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਵਿੱਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਦੇਹੀ 45 ਯੂਨਿਟ ਦਰਦ ਹੀ ਜਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਮਾਂ 52 ਯੂਨਿਟ ਤੱਕ ਜਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ

ਅੰਦਰ ਵੀਹ ਨਾੜਾਂ ਟੁਟਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਦੇਹੀ ਕਾਇਮ ਹੋ ਉਠਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਦੇ ਕਥਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਸਰਦਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਦੇ ਹਨ, “ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਦੇਖ ਕੇ ਚੰਦਰੀ ਦਾ ਕਾਲਜਾ ਮਚਦਾ ਹੋਊ”। ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਦੇ ਗਾਏ ਇੱਕ ਗਾਣੇ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ

- ਕਿਤੇ ਮਿਲ ਜੇ ਅੰਮੜੀ ਵੇ ,
ਮੈਂ ਮੂਹਰੇ ਚੀਰ ਕਾਲਜਾ ਧਰ ਦਿਆਂ।

ਇਹ ਧਰਤੀ ਸਾਰੀ ਵੇ ਬਾਬਲਾ ਰੋ ਰੋ ਗਿੱਲੀ ਕਰ ਦਿਆਂ।
ਮਾਂ ਦਾ ਸਵਾਰਥਗੀਣ ਪਿਆਰ ਨਿੱਜ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਗਰਜ਼ ਤੋਂ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਕੁਰਬਾਨੀ, ਮਮਤਾ, ਮੋਹ, ਲਾਡ ਪਿਆਰ ਦੀ ਮੂਰਤ ਹੈ ਮਾਂ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਲਦੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਕਲਪਣਾ ਵੀ ਪਲਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਜਿਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅੱਲੜ ਵਰੇ ਸੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਵਾਕਫ਼ਾਂ ਵਾਂਗ, ਅੰਗ ਸਾਕਾਂ ਵਾਂਗ ਜੇ ਮਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜੇ, ਬੜਾ ਕੁੱਝ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੈ, ਬਾਲ ਦੀ ਰਿਹਾੜ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਘਰ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਦੇ ਸਾਹ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਧੀ ਲਈ ਪੇਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰਾਹ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ -
ਤੱਕਦੀਰ ਕਿਤੇ ਜੇ ਮਾਂ ਲਿਖਦੀ,
ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਯਹਾਂ ਲਿਖਦੀ।

ਮਾਂ ਦੇ ਧੌਲ-ਧੌਢੇ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਹਰਖ ਨੀਂ ਆਉਂਦਾ - ਅਮੜੀ ਅਮੜੀ, ਲਾਹ ਦੇ ਚਮੜੀ, ਫੇਰ ਅਮੜੀ ਦੀ ਅਮੜੀ। ਮਾਂ ਦਾ ਚੁੰਮਣ ਵੈਕਸੀਨ ਹੈ, ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਵੈਦ ਨਹੀਂ। ਅਬਰਾਹਮ ਲਿੰਕਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂ ਜੋ ਵੀ ਹਾਂ ਮਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹਾਂ”। ਮਾਂ ਸਾਡਾ ਅਲਾਰਮ, ਅਧਿਆਪਕ, ਡਾਕਟਰ, ਵਕੀਲ, ਹੌਸਲਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ, ਦੇਸਤ ਹੈ। ਮਾਂ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੌਂਦੀ। ਸਭ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੁਆਵਾਂ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣ, ਸਲਾਮਤ ਰਹਿਣ।

ਪੁੱਪ 'ਚ ਸੜਦੇ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅੱਜ ਛਾਂ ਮਿਲੀ ਮੈਂ ਰੋ ਪਿਆ,
ਬਾਅਦ ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਮਾਂ ਮਿਲੀ ਮੈਂ ਰੋ ਪਿਆ। -
ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ

ਸਵਾਲ ? ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੈਨਟ ਦੇ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਹੈ, ਪਰ---

ਆਉ ਜ਼ਰਾ ਵੀਚਾਰੀਏ ਕਿ ਇੱਕ ਨਵੰਬਰ 1966 ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ? ਗੱਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ? ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਰਕਰ, ਹਮਾਇਤੀ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਬਣੇ ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਅਪਣਾ ਅਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕ। ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ,ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਹੈ ? ਗੱਲ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਮੁਹਲਤ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ? ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਹਨ । ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਕੋਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਜਿੰਨਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ? ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪਣੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੋਕਣ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਜਰੂਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।ਕੀ ਇਸ ਤਰਾਂ ਐਡੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਸਲੇ ਕਦੇ ਹੱਲ ਹੋਏ ਹਨ ? ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਜਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀਆਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ / ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਣੀ ਇਹ ਹੱਕੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ? ਲੋਹੜਾ ਸਾਈ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜਰਾਲ ਤੇ ਸ: ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ? ਸੱਚ ਜਾਣੋ ਅਸੀਂ ਮੰਗਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ? ਗਿ: ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ: ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਪਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਲੀਡਰਾਂ ਕੋਲ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾ-ਵਜੂਦ ਵੀ ਅਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ? ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਚੁੱਪ ਵੱਟੀ ਬੈਠੇ ਹਨ । ਸਭ ਨੇ ਸੱਤਾ ਤਾਂ ਭੋਗੀ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਪੱਕੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਹੀਂ ਦਿਵਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੋਟਰ/ ਵਾਸੀ ਵੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼. ਰਾਹੀਂ ਅਸਿੱਧੇ ਮੈਂਬਰ ਅਸੀਂ ਹੀ ਚੁਣ ਕੇ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਵੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਜੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੀ ਹੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਓ ਹਾਲਾਤ ਐਸੇ ਬਣ ਰਹੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁੱਝ ਜਿਲੇ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਵੱਖਰਾ ਰਾਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਜਾਗੋ ਪੰਜਾਬੀਓ ---
ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਭਮੱਦੀ (ਢਾਡੀ)
ਵਟਸਅੱਪ ਨੰਬਰ +91 98147-00348

ਵਾਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਰਗਰ

ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਖੇਤਵਾਲ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੁਲਤਾਨ ਵਿਚ ਸੰਨ 1173 ਈ: ਵਿਚ ਮਾਤਾ ਕੁਰੈਸ਼ਮ ਖਾਤੂਨ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਮਾਲ-ਉਦ-ਦੀਨ ਸੁਲੇਮਾਨ ਸੁਲਤਾਨ ਮਹਿਮੂਦ ਗਜ਼ਨੀ ਦੇ ਭਣੇਵੇਂ ਸਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਸੁਲਤਾਨ ਸ਼ਹਾਬ-ਉਦ-ਦੀਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਬਲ ਤੋਂ ਕਸੂਰ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਖੇਤਵਾਲ।

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਹੀ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿਚੋਂ ਸੁਲਤਾਨ ਗਿਆਸ-ਉਦ-ਦੀਨ ਬਲਬਨ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਖੇਤਵਾਲ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਫੇਰ ਉਹ ਮੁਲਤਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੌਲਵੀ ਮਨਹਾਲ-ਉਦ-ਦੀਨ ਤੋਂ ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ, ਹਦੀਸ ਤੇ ਫਿਕਾ ਪੜ੍ਹੇ। ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਦਿੱਲੀ ਚਲੇ ਆਏ ਅਤੇ ਖਵਾਜ਼ਾ ਕੁਤਬ-ਉਦ-ਦੀਨ ਕਾਕੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਧਾਰ ਲਿਆ। ਹੋਇਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਕਾਕੀ ਸਾਹਿਬ ਮੁਲਤਾਨ ਆਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਕੀ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹੋ? ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਨਾਬ ਮੈਂ ਨਾਫਰ

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ

**ਫਰੀਦਾ ਜੇ ਤੂ ਅਕਲਿ ਲਤੀਫੁ ਕਾਲੇ ਲਿਖੁ ਨ ਲੇਖੁ ॥
ਆਪਨੜੇ ਗਿਰੀਵਾਨ ਮਹਿ ਸਿਰੁ ਨੀਵਾਂ ਕਰ ਦੇਖੁ ॥**

ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਕਾਕੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, ਨਾਫਰ, ਨਾਫਰ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾਫਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਨਫਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚੇਲਾ ਬਣਾ ਲਵੋ। ਕਾਕੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਸ਼ਾਰਕ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ, ਵਿਦਿਆ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨਪੜ੍ਹ ਸੂਫੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆ ਜਾਣਾ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜ੍ਹਿਆ। ਇਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫਰ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਹ ਮੁਲਤਾਨ ਤੋਂ ਕੰਧਾਰ, ਬਗਦਾਦ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਗਏ। ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਭਰਮਣ

ਕੀਤਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੇਖ ਸੁਹਾਬ-ਉਦ-ਦੀਨ ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ, ਖਵਾਜ਼ਾ ਫਰੀਦ-ਉਦ-ਦੀਨ ਮਹੱਤਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖ ਸ਼ਾਅਦੀ ਦੇ ਨਾਂ ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਨ। ਸਫਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਿੱਲੀ ਆ ਗਏ। ਕਾਕੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਪੈਗਾਮ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗਜ਼ਨੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਥੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਘੋਰ ਤਪੱਸਿਆ ਕੀਤੀ। ਭੁੱਜੇ ਆਸਣ, ਇੱਟ ਦਾ ਸਿਰਹਾਣਾ, ਕੁਝ ਖਾਧੇ-ਪੀਤੇ ਬਿਨਾ ਸਰੀਰ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਪਿੰਜਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵਧ ਗਈ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਮਿਲਦਾ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਾਂਸੀ (ਹਿਸਾਰ) ਚਲੇ ਜਾਓ। ਉਥੇ ਇਕ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਘੋਰ ਤਪੱਸਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਕਾਕੀ ਸਾਹਿਬ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਮਿਲ ਗਈ ਪਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਆਏ-ਗਏ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਆਏ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਲਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਾ ਮਿਲਦਾ। ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਉਹ ਫੇਰ ਹਾਂਸੀ ਆ ਗਏ ਪਰ ਇਥੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜੁੜੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਥੋਂ ਉਹ ਅਯੋਧਯ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬਦਲ ਕੇ ਪਾਕ ਪੱਤਣ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਵਿਗੜ ਕੇ ਅੱਜ ਕਲ ਪਾਕਪਟਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮਿਟਗੁਮਰੀ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਚ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਨੂੰ ਨਮਾਜ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਣ ਹੇਠਾਂ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਸ਼ੱਕਰ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਆਖਦੇ, ਜੋ ਨਮਾਜ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਅੱਲਾ ਉਸ ਨੂੰ

ਸ਼ੱਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕਈ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਨਮਾਜ ਪੜ੍ਹੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸੱਲਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੇਖਿਆ, ਉਥੇ ਢੇਰ ਸਾਰੀ ਸ਼ੱਕਰ ਪਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਘਰ ਬੈਠੀ ਫਿਕਰ ਕਰੇ ਕਿ ਅੱਜ ਉਸ ਦਾ ਪਾਜ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਉਹ ਫਰੀਦ ਦੇ ਮਸੱਲੇ (ਆਸਣ) ਹੇਠਾਂ ਸ਼ੱਕਰ ਰੱਖਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇਕ ਖਾਤੂਨ ਨੇ ਅੱਲਾ ਅੱਗੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਰੱਖੀ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਤਾਂ ਢੇਰ ਸਾਰੀ ਸ਼ੱਕਰ ਮਿਲੀ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਰੱਜ ਰੱਜ ਖਾਧੀ। ਮਾਂ ਨੇ ਅੱਲਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਸ਼ਾਦੀ-ਸ਼ੁਦਾ ਫਕੀਰ ਸਨ। ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਜਵਾਈ ਸਨ ਪਰ ਆਪ ਫਕੀਰੀ ਵੇਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਛੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੋ ਧੀਆਂ ਸਨ। ਹਜ਼ਰਤ ਨਮਾਜ਼-ਉਦ-ਦੀਨ ਅੱਲੀਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਈ ਸਨ। ਪਾਕਪਟਨ ਦੀ ਗੱਦੀ ਆਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ੇਖ ਬਦਰ-ਉਦ-ਦੀਨ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ 93 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰੇ ਸੰਨ 1266 ਈਲ ਵਿਚ ਇਸ ਜਹਾਨ-ਏ-ਫਾਨੀ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਗਏ। ਉਹ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਸਹੀ ਅਸੂਲਾਂ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਰਹੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਸੂਫੀ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੰਗ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਲੈਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਇਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਾਕਪਟਨ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਾਗੀਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ, ਪੁੰਨ ਮਿਲੇਗਾ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ, ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਬੁਰੇ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ, ਅਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਥਾਂ ਮਿਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ, ਬਾਰੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫਰੀਦ ਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਵੀ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੋਇਆ: ਐਲਨ ਮਸਕ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ)- ਟੈਸਲਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਐਲਨ ਮਸਕ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਭਾਰਤੀਆਂ (Talented Indians) ਤੋਂ ਬਹੁਤ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜ਼ੀਰੋਧਾ (Zerodha) ਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਨਿਖਿਲ ਕਾਮਥ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ, ਮਸਕ ਨੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਦਮਤਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ

ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਟੈਸਲਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਐਲਨ ਮਸਕ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇ

ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਇਓਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ 'ਚ ਚੱਕਰਵਾਤ ਦਿਤਵਾ ਕਾਰਨ ਲਗਪਗ 300,000 ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ

ਦਿਤਵਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਬਿਊਰੋ)- ਯੂਨੀਸੈਫ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੱਕਰਵਾਤ ਦਿਤਵਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ 14 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 300,000 ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਚੱਕਰਵਾਤ ਦਿਤਵਾ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਵਿਆਪਕ ਹੜ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਢਹਿ ਜਾਣ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਫ਼ਤ-ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦਬਾਅ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। 16 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੌਸਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਆਏ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਵਿੱਚ 390 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 352 ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ ਹਨ। ਯੂਨੀਸੈਫ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੱਕਰਵਾਤ ਦਿਤਵਾ ਹੋਣ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸੰਕਟ ਦਾ

ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 28 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਤੜਕੇ ਪੂਰਬੀ ਤੱਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੂਫਾਨ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਹੜ੍ਹ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ 14 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 275,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਅਤੇ ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਸਲ ਸੰਖਿਆ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦੀ 2025 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, 2019 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਰੀਬੀ ਦੁੱਗਣੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 11.3 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 24.5 ਫੀਸਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਯੂਨੀਸੈਫ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ, ਜੀਵਨ ਅਜੇ ਵੀ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼ੌਕ ਅਵੱਲੇ

ਮੈਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਓਹੀ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਰਿਸ਼ਤੇ-ਨਾਤੇ ਮਿਲੇ ਨੇ ਪਿਆਰ ਵਾਲੇ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਵੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੇ ਦਿੰਦਾ, ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਅੱਡਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸਾਥ ਮਿਲਿਆ ਏ ਸੱਚੇ ਹਮਸਫਰ ਦਾ, ਹੋਰ ਮਤਲਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਰੂਹਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਰੱਬੀ ਦੀਦਾਰ ਵਾਲੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਲੋੜ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਨੇ, ਹੋਵੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲਈ ਪਿਆਰ ਬੋਲ ਕੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਦਿਲ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਘਰ ਹੁੰਦਾ ਏ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਦਾ, ਜੋ ਤੋੜ ਦਿੰਦਾ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੱਸਾ-ਗਿਲਾ ਤਾਂ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਏ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਮੁੱਖ-ਮੁੱਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਕਰਮ ਚਾਹਲ-ਮੱਲੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਲ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਏ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਲਿਖਾਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਚੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਕਰਮ ਚਾਹਲ-ਮੱਲੀ
ਐਡਮਿਟਨ (ਕੋਨੈਡਾ)
(+1)587-501-2034

bridgeport
CHESTERMERE

SHOWHOMES NOW OPEN

ਸਾਡੇ ਸ਼ੋਅ ਹੋਮ ਆਕੇ ਦੇਖੋ

Laned & Laned Duplexes	Front Garage
Broadview Homes 533 & 537 Bridgeport St	NuVista Homes 404 Bridgeport Glen
Trico Homes 541 & 545 Bridgeport St	Sterling Homes 408 Bridgeport Glen
Truman 549 & 553 Bridgeport St	
Shane Homes 557 & 561 Bridgeport St	

LANED DUPLEXES from the mid \$500s

LANED HOMES from the high \$500s

FRONT GARAGE from the mid \$700s

ਚੈਸਟਰਮੇਅਰ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ, ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸ਼ਾਂਤ ਝੀਲਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸੰਤੁਲਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਜਪੋਰਟ ਕੈਲਗਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਚੈਸਟਰਮੇਅਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਵੱਜੋਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

liveinbridgeport.com

WE CREATE LEGACY COMMUNITIES THAT INSPIRE PRIDE, ENRICH LIVES AND ENDURE IN VALUE.

QUALICO
communities

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਚੜ੍ਹੀ ਹੈ ਗਾਲ !!

ਗਾਲ ਕੱਢਣ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਗਿਣਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ, ਗਾਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇਸ ਚੰਦਰੀ ਬਾਣ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਗੁੱਸੇ ਚ, ਕੋਈ ਚੌੜ ਚ, ਕੋਈ ਰੋਅਬ ਚ, ਕੋਈ ਹੰਕਾਰ ਚ, ਕੋਈ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ, ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਗਾਲ ਕੱਢਦਾ ਹੀ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਜੁਆਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਚ ਲੋਰੀਆਂ ਮਿਲਣ ਜਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ, ਪਰ ਮਾਂ ਪਿਓ ਚਾਚੇ ਤਾਇਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਾਲਾਂ ਦੇ ਗੱਫੇ ਤਾਂ ਰੱਜਕੇ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਭਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਗਾਲਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਕਲਚਰ ਦਾ ਐਸਾ ਅਨਿਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇਸ ਬਾਦੀ

ਜਾਂ ਰੋਗ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਅਸੰਭਵ ਨਾ ਸਹੀ ਪਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਭਰਿਆ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਕੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਰੋਕੇ, ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੇ, ਇਹ ਚੰਦਰੀ ਗਾਲ ਫਿਰ ਵੀ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ, ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਫਿਰ ਕਿੰਨੇ ਬਖੇੜੇ, ਕਜੀਏ ਤੇ ਪੰਗੇ ਵੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫਿੱਟ ਲਾਹਨਤ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਪੁਲਸ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਪੀਹੜੀ ਹੇਠ ਹੱਥ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਚੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਾਊ ਪੁੱਤ ਹੋਵੇ ਜਿਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਗਾਲ ਨਾ ਕੱਢੀ ਹੋਵੇ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਾਡ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਤਾਂ ਖੁੱਦ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ, ਮੱਲੋ ਮੱਲੀ ਇਹ ਗਾਲ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਕੋਲ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਗਾਲ ਨਹੀਂ ਕੱਢਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਖੁੱਦ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੀਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵੱਲ ਦੇ ਕਈ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਗਾਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇੰਨੀ ਆਦਤ ਸੀ ਕੇ ਉਹ ਫੋਨ ਤੇ ਤਾਂ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲੱਗੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਗਾਲ ਕਢਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਗਾਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਚੁਭੀਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਮੋਹ ਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਸੀ, ਬਚਪਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਸੀ, ਛੱਤੋਂ ਮਾਈ ਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਦੁੱਧ ਘਿਓ ਦੀਆਂ ਨਾਲਾਂ, ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢ ਜਾਵੇ, ਜਾਂ ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਕਿੰਨੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀ ਜਾਣ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਜ਼ੋਰਾਵਾਰ ਤੇ ਹੰਕਾਰੀ ਬੰਦਾ ਗਾਲ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਜਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ, ਉਸਦਾ ਖੂਨ ਖੌਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਰਨ ਮਾਰਨ ਤੇ ਉਤਾਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪੰਗੇ ਕਲੇਸ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਨਾਭੇ ਵਾਲੀ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਬੀਬੀ ਦਾ ਗਾਲ ਕੱਢਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕਿੰਨਾ ਭੜਕਿਆ, ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਚ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕੱਢੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਤੋਏ ਤੋਏ ਹੋਈ ਇੰਜ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਦਤ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਮਾੜਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਪੁਹਾੜੇ ਵੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨਾ ਆਦਤਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ, ਭਾਵੇਂ ਕੱਟੀਏ ਪੋਰੀਆਂ ਪੋਰੀਆਂ ਜੀ, ਵਾਂਗ ਇਸ ਆਦਤ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਫੁਡਾਣਾ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜਾ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੋਸ ਕੇ, ਸਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿਸੇਦਾਰ ਹਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਹਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਚਾਹਲ ਯੂਐਸਏ

Bains Vision Centre
 ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਾਕਟਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਹੁਣ ਨਾਰਥ ਈਸਟ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਹਨ।
 ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬਰੈਂਡਡ ਐਨਕਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ
Dr. Jaswinder S Bains
 Ph.D., OD.
Tel: 403-274-4514
 Fax: 403-274-4680
 5218 Falsbridge Dr NE Calgary AB T3J 3G1

ਨਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਕਿਚਨ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦਾ ਕੰਮ
 ਕੋਈ ਮੈਟਲ ਡੋਰ, ਜਾਂ ਸਾਧਾਰਣ ਡੋਰ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੋਲਡਿੰਗ, ਬੁੱਕ ਸੈਲਫ, ਪੌੜੀਆਂ ਦੀ ਰੇਲਿੰਗ, ਜਾਂ ਹਾਰਡਵੁੱਡ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
Specialist In:
 All Type of Residential & Commercial Woodwork
 Interior Finishing: Kitchen Cabinets:
 Railing & Decorating
Manpreet Thind
 Ph: (403) 455-1000
 www.perfectfinishing.ca
Perfect Finishing Corp.
NewStar Cabinets Ltd.
 3341 19 St NE Calgary AB T2E 6S8

Sidhu Accounting & Financial Services

IQBAL SIDHU
 ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਜਨਸ ਲਈ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇਕਬਾਲ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ।
(403) 568-2667
 #202, 4656 Weswinds Drive NE. Calgary AB T3J 3Z5

Accounting Services	Financial Services
Personal Tax Returns	• RRSP
• Corporate Tax Returns	• Life Insurance
• Computerized Bookkeeping	Term Life
• T4's	Universal Life
• Record of Employment	• Critical Illness Insurance
	• Segregated Funds

Asia Pacific Immigration Consulting Ltd.
 ਏਸ਼ੀਆ ਪੈਸੇਫਿਕ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੰਸਲਟਿੰਗ ਲਿਮਟਡ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
 • ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ • ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ
 • ਐਲ ਐਮ ਓ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ • ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ
 • ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਪੀਲ
Maninder S. Dhillon
 Regulated Immigration Consultant of Canada
 Member ICCRC #R 409807
 Member CAPIC
 Commissioner for Oaths (Alberta)
 Fax: 1-877-557-2001
403-225-1111
 Toll Free 1-855-723-0001
 Unit 144, 3670, 63rd Ave, NE, Calgary, AB (Behind ATB Head Office)
 Email: info@apacimmigration.ca Website: www.apacimmigration.ca

Delta-A Stucco Ltd.
 All Types of Stucco Work
 Specialist in: Acrylic and Texture Acrylic
 Quality Workmanship Ajmer Garcha Free Estimate
81 Taralea Manor NE Calgary AB T3J 5C4
Ph : 403-615-0583, Fax : 403-351-8157
Email : deltaastucco ltd.@hotmail.com

NORTHEAST AUTOMOTIVE
 Bring your vehicle into NorthEast Automotive and be on smoother, stress free roads
First Choice for Engine Repair
 ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਪੇਅਰ ਅਤੇ ਇੰਜਣ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਮ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
Contact: DEEP
 4205-17 Ave SE
 Calgary (AB)
www.neauto.ca Ph. 403-263-1000, 403-250-7038
 Fax: 403 313 9993
 Email: deep@neauto.ca

ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਬੋਨਾਪਾਰਟ ਨੇ ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਇਕ ਚਰਚ 'ਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਰੈਂਚਾਂ ਦਾ ਸਮਰਾਟ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ

-ਸਿੱਖ ਸ਼ਾਸਕ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸ਼ੇਰ) ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਨੌਕਰੀ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ

ਮਿਤੀ 2 ਦਸੰਬਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਗੂੜਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ, ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਬੋਨਾਪਾਰਟ (ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ 35 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ) ਨੇ ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਨੌਟਰ ਡੈਮ ਕੈਥੇਡਰਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਰੈਂਚਾਂ ਦਾ ਸਮਰਾਟ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਫਰੈਂਚ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ। ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਬੋਨਾਪਾਰਟ ਅਤੇ ਫਰੈਂਚ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ 'ਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਉਭਾਰ: ਨੈਪੋਲੀਅਨ 1799 ਵਿੱਚ ਤਖ਼ਤਾ ਪਲਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਸਲ ਵਜੋਂ, ਫਰਾਂਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਬਣਾਇਆ, ਫਰਾਂਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਰਾਜਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ।

ਪੋਪ ਨੂੰ ਅਧੀਨਗੀ: ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਚਰਚ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਣ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਦਮ ਵਿੱਚ, ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਨੇ ਖੁਦ ਪੋਪ ਪਾਇਅਸ-7 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਾਜ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ, ਜੋਸੇਫਾਈਨ, ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦਾ ਤਾਜ ਪਹਿਨਾਇਆ।

ਉਦੇਸ਼: ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਵੇਂ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।

02ਦਸੰਬਰ, 1805: ਆਸਟਰਲਿਟਜ਼ ਦੀ ਲੜਾਈ:

ਆਪਣੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਠੀਕ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਫੌਜੀ ਜਿੱਤ, ਆਸਟਰਲਿਟਜ਼ ਦੀ ਲੜਾਈ (ਜਿਸਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਮਰਾਟਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਪਿਛੋਕੜ: ਇਹ ਲੜਾਈ ਤੀਜੇ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਯੁੱਧ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਲੜਾਈ ਸੀ। ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਦੀ ਗੈਂਡ ਆਰਮੀ (ਲਗਭਗ 68,000 ਸਿਪਾਹੀਆਂ) ਨੇ ਰੂਸ ਦੇ ਜ਼ਾਰ ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਆਸਟਰੀਆ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਰੋਮਨ ਸਮਰਾਟ ਫਰਾਂਸਿਸ ਦੂਜੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਲਗਭਗ 90,000 ਰੂਸੀ ਅਤੇ ਆਸਟਰੀਆਈ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ।

ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਜਿੱਤ: ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਣਨੀਤਕ ਚਾਲ ਦਾ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੱਜੀ ਫਲੈਂਕ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਿਯੋਗੀ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਲੁਭਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸੱਜੀ ਫਲੈਂਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਲਈ ਲਗਾਇਆ, ਤਾਂ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਖਾਲੀਪਣ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਪ੍ਰੈਟਜ਼ਨ ਹਾਈਟਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਪ੍ਰਭਾਵ: ਇਸ ਫਰੈਂਚ ਜਿੱਤ ਨੇ ਤੀਜੇ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ, ਆਸਟਰੀਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਦੀ ਸੰਧੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪਵਿੱਤਰ ਰੋਮਨ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਦਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ

(Napoleon's Connection with India and Sikhs) ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਦਾ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਜਾਂ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸਾਮਰਾਜ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਗੂੜਾ ਸਬੰਧ ਬਣ ਗਿਆ: ਟੀਪੂ ਸੁਲਤਾਨ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ (Alliance with Tipu Sultan):

ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਇੱਕ ਫਰੈਂਚ ਮਿਲਟਰੀ ਅਫਸਰ ਸੀ ਜੋ ਤਰੱਕੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫਰਾਂਸ ਦਾ ਸਮਰਾਟ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ 1785 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੈਕਿੰਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਮਿਲਟਰੀ ਕੈਰੀਅਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਿਲਟਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ

ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਕੌਸਲ ਅਤੇ ਸਮਰਾਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

1798 ਵਿੱਚ, ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਮਿਸਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਟੀਪੂ ਸੁਲਤਾਨ (ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਸ਼ੇਰ) ਨਾਲ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਦਾ ਕੱਟੜ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸੀ। ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਫਰੈਂਕੋ-ਮੈਸੂਰੀ ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਟੀਪੂ ਸੁਲਤਾਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ 1799 ਵਿੱਚ ਸ਼ੀਰਗਪਟਨਮ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫੌਜ-ਏ-ਖਾਸ (Maharaja Ranjit Singh and Fauj-i-Khas):

1815 ਵਿੱਚ ਵਾਟਰਲੂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਦੀ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫਰੈਂਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੂਰਪੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲ ਗਏ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਾਸਕ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸ਼ੇਰ) ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ।

ਜਨਰਲ ਜੀਨ-ਫਰਾਂਸੋਇਸ ਅਲਾਰਡ (General Jean-François Allard), ਜੋ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ, 1822 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉਸਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨਿਟ, ਜਿਸਨੂੰ ਫੌਜ-ਏ-ਖਾਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

ਫੌਜ-ਏ-ਖਾਸ ਨੂੰ ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਤਰਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫਰੈਂਚ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਲਾਰਡ ਕਮਾਂਡਾਂ ਲਈ ਵ 'ਕਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਰੈਂਚ ਸਰਬੋਤਮ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਲੀਜਨ ਡੀ ਆਨਰ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 'ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਆਰਡਰ' ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਤਗਮਾ ਵੀ ਬਣਾਇਆ। ਸਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ (ਟੀਪੂ ਸੁਲਤਾਨ ਰਾਹੀਂ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹਾਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ) ਉਸਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੱਖ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਣ ਗਈ।

ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਗੀਤ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
9814607737

ਇਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਜੁੜਵੇਂ ਮੰਜੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਸਪੀਕਰ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸੀ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਜੁੜਵੇਂ ਮੰਜਿਆਂ 'ਤੇ ਟੰਗੇ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲਦੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਗਨਾਂ ਵਾਲੇ ਘਰ ਕਈ-ਕਈ ਦਿਨ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 'ਸਪੀਕਰ ਵਾਲਾ ਭਾਈ' ਆਪਣੀ ਤਵਿਆਂ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ-ਪੇਟੀ ਸਾਇਕਲ 'ਤੇ ਲੱਦ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲੇ ਦਾ ਅਮਰ ਗੀਤ 'ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਲੀਲਾ ਨਿਆਰੀ ਆ... ਨਾਲ ਸੰਗੀਤਕ ਮਾਹੌਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਉੱਗਲਾਂ ਦੇ ਪੋਟਿਆਂ 'ਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾਣ-ਜੋਗੇ ਗਵੱਈਏ ਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖੱਲੇ-ਖੱਲੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੇੜ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੱਕੀ ਸਦਕਾ ਸੰਗੀਤ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਰਾਮੋਫੋਨ

ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤਵਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਜਦਾ ਸੰਗੀਤ ਕੈਸਟਾਂ, ਸੀ ਡੀ ਡਿਸਕਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਜ ਪੈਨ ਡਰਾਇਵ ਅਤੇ ਏਸੀ ਚਿੱਪਾਂ ਵਿਚ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਤਵਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਆਸ਼ਿਕ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਅਨਮੋਲ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਕਸਰ ਹੀ ਵੇਖਣ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਆਹੁਦੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ ਉਹੋ ਦੋ ਵਕ ? ਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਮੇਹਨਤ - ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਦੇ ਜਨੂੰਨ ਵਜ਼ ਹੀ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਬਲਜੀਤ ਟੰਡਨ ਮਾਣਕਿਆ, ਜੋ ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭੰਡਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਲਜੀਤ ਆਰਥਿਕਤਾ ਪੱਖੋਂ ਐਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਹਿੰਗੇ ਅਤੇ ਅਲੱਖ ਹੋ ਰਹੇ ਇਸ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਹਰੇਕ ਲੜੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖ ਸਕੇ ਪਰੰਤੂ ਉਸਦਾ ਅੰਦਰਲਾ ਜਜ਼ਬਾ , ਜਨੂੰਨ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਉਸਨੂੰ ਟਿਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣ ਦਿੰਦੀ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇੜਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੁਕੱਲ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਪਿੰਡ ਮਾਣਕਿਆ ਦੇ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਹਰਿਆਣਵੀ, ਭੋਜਪੁਰੀ ਤੇ ਮਰਾਠੀ

ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸੰਗੀਤਕ ਤਵੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪਲੇਅਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤਵਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਪੇਟੀਆਂ, ਅਲਮਾਰੀਆਂ, ਬਕਸੇ, ਵਿਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਪਿਆ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਗੀਤਕ ਭੰਡਾਰ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਚੰਭੇ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਹੈ। ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਲਜੀਤ ਟੰਡਨ ਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਸਦੀਆਂ ਸੰਗੀਤਕ ਵੰਨਗੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਉਸਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਨਾਮੀਂ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਨੇੜਤਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪਿਤਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਜਨਮੇ ਬਲਜੀਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ੌਕ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਇਹ ਭਰਾ ਜਦ ਛੁੱਟੀ ਕੱਟਣ ਪਿੱਛ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਰਾਮੋਫੋ ? ਨ ਅਤੇ ਤਵਿਆਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਅਕਸਰ ਚਲਾਉਂਦਾ। ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ - ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਹ ਸ਼ੌਕ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹੋ

ਇਸ ਸ਼ੌਕ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲੱਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਦੂਰੋਂ ਨੇੜਿਓਂ ਨਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਤਵੇ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਆਵਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਇੱਕ ਸੰਗੀਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਉਸਨੇ ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਕੈਸਟਾਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਪਰੰਤੂ ਕਈ ਵਾਰ ਕੈਸਟ ਦਾ ਫੀਤਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਤਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਹਰੇਕ ਗਾਇਕ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਤਵਾ ਅੱਜ ਵੀ ਕੇਵਲ ਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਚਾਂਦੀ ਰਾਮ ਚਾਂਦੀ, ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਸੱਟ, ਹਰਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ-ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਮਾ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਨਿਰਮਾਣ, ਦੀਦਾਰ ਸੰਧੂ-ਸੁਨੇਹ ਲਤਾ, ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ-ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਾਲਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਬੀਬਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਬਾਵਾ, ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ-ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਛਿੰਦਾ-ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੋਮਲ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੀਲਾ-ਅਮਰਜੋਤ ਕੇ ਦੀਪ-ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ, ਆਦਿ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਗੀਤ ਤਵਿਆਂ 'ਚ ਸੰਭਾਲੇ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਟੰਡਨ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੁਗਰੀ, ਪਾਲ ਫਿਆਲੀ ਵਾਲਾ, ਕੁਲਵੀਰ ਗਰੇਵਾਲ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ, ਸ਼ਾਮਦਾਸ ਜੰਮੂ, ਕਰਨਪਾਲ, ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਚੰਨ ਮਾਹੀ, ਅਤੇ ਰਣਜੋਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਤਾ।

ਬਲਜੀਤ ਟੰਡਨ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚੋਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਉਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਬਲਜੀਤ ਟੰਡਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ੌਕ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਿਸਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਸਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ, ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਤਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਪੀਕਰ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਮਹਿੰਗੇ, ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਭਾਅ ਵੇਚਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਮ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਲਜੀਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦ ਤਵਿਆਂ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਦੌਰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੁਝ ਚਰਚਿਤ ਗਾਇਕਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤਵੇ ਮੁੜ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜੋ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਲਜੀਤ ਵਰਗੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ, ਜਨੂੰਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜੋਹਰਾਨ ਮਮਦਾਨੀ ਦੀ ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵੱਜੋਂ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਫਿਰ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਸਵਰਨ ਧਾਲੀਵਾਲ ਮਧੋਕੇ
ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ
1 587 581 7472

ਜੋਹਰਾਨ ਮਮਦਾਨੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਲੇਖ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਛਪ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਮਮਦਾਨੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਤੇ ਮਮਦਾਨੀ ਦੀਆਂ ਚਰਚਿਤ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਮਮਦਾਨੀ ਨਿਉਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਚੁਣੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਜਿੱਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਗਵਰਨਰ ਸਨ। ਜੋ ਕਿ ਮਮਦਾਨੀ ਵਾਲੀ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ, ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਜੋਂ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਰੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਮਮਦਾਨੀ ਅੱਗੇ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮਮਦਾਨੀ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰ ਗਏ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਭ ਭੱਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਕਹਿਕੇ ਭੰਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਭ ਧੰਨ ਦੋਲਤਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੋਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਮਮਦਾਨੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਾ ਸਕੇ। ਮਮਦਾਨੀ ਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਇਸਰਾਈਲੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਬਾ ਕਮਾਲ ਸੀ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਟੀਮ ਟਰੰਪ ਉਸ ਨੂੰ ਜਹਾਦੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਨਿਉਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਬਾਰੇ ਇਸਲਾਮੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਮਦਾਨੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਟਰੰਪ ਸਮੇਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਮਮਦਾਨੀ ਨੂੰ ਜਿੱਤਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਔਕਾਤ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸੋਸਲਿਸਟ ਸ਼ਬਦ ਸਬੰਧੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੋਸਲਿਸਟ ਹੋਣਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਜਾਂ ਸੋਸਲਿਸਟ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਭ ਦੇ ਸਾਝੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੇ, ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝੇ। ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਦੀ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਸਟਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਮੀਰ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸੌਦਾਗਰਾਂ ਅਤੇ ਐਲਨ ਮਸਕ ਵਰਗੇ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਗੜਾਂ ਹੋਰ ਮੋਟੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਵੱਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਬੇ ਘਰੇ (

ਟਰੰਪ ਮਮਦਾਨੀ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਡੀ ਵੱਖ, ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਮਦਾਨੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵੀ ਜੇਹਾਦੀ ਕਹੋਗੇ ਤਾਂ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਮੈਂ ਮਮਦਾਨੀ ਨੂੰ ਜੇਹਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ

ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸਾਖ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟਦੀ ਜਾਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਮਮਦਾਨੀ ਨਿਉਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਮਾਡਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸਿਸਟਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਵਾਲੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤੇ ਹਾਲਾਤ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਰਕ ਲੋਡ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਕੋਈ ਪਤਾ ਲੱਗਦੇ ਕਿਵੇਂ ਨੇਪਾਲ, ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ, ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਜਿੱਤ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਢਨ ਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਕੇ ਜਿਤਾਇਆ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਮਦਾਨੀ ਦੀ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਅਮੀਰਾਂ ਕੋਲ 80,90% ਪੈਸਾ ਅਤੇ 90% ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ 10% ਪੈਸੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਨਾ ਬਰਾਬਰੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮਮਦਾਨੀ ਵਰਗੇ ਚੀਂ - ਘ ਨੌਜਵਾਨ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮਮਦਾਨੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ ਪਰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵੱਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਮਮਦਾਨੀ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਕਹਾਂ ਤਾਂ ਮਮਦਾਨੀ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਗੁਜਰਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛੋਕੜ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਉਯਾਰਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਜਿੱਤ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਾਣ ਦੁਨੀਆ ਵਧਾਏਗਾ।

ਹੋਮ ਲੈਸ) ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ 2-2 ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮਮਦਾਨੀ ਨੇ ਬੱਸ ਟਿਕਟ ਸਸਤੀ ਕਰਨਾ, ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਆਦਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਖਬਰ ਆਈ ਕਿ ਮਮਦਾਨੀ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਮਮਦਾਨੀ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ। ਮਿਲਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਮਮਦਾਨੀ ਖੜੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਹੈ। ਮੱਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ

ਮਮਦਾਨੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਫਾਸਿਸਟ ਕਹੋਗੇ, ਤਾਂ ਮਮਦਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਉਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਦਿਉਗਾ ਉਹ ਬਦਲੇ ਬਦਲੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਾਸਤੇ ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ, ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਪਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਜੇਹਾ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਰਭਾਵ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਨੇਤਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਮਝਣ

ਚਿੱਕੜ ਦੇ ਕੰਵਲ

ਦੇਵ ਕੁਰਾਈਵਾਲਾ

ਲਗਪਗ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਇਨਸਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਅਸਰ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਜਿਸ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਸੁਭਾਅ ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਜੋ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਣ ਗਈ, ਉਹੀ ਅਖੀਰੀ ਦਮ ਤਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੋਲ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਇੰਨਾ ਘੇਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕੁੱਝ ਦੇਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਹੁੰਦੇ। ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਇਸੇ ਮਾਰੋਲ ਦੇ ਵੇਗ

ਅੱਕ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਤੂਤ ਦੀ ਪਿਓਦ ਲਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਇੱਕ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਜਗਾ ਕੇ ਦੀਵਾਲੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਤੇ ਹਰੇਕ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕੀ? ਇਹ ਲੋਕ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਸਵਾਦ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਜਦੋਂ ਅੰਦਰੋਂ ਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਹੁਲਾਰਾ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਤਕ ਸੁਗੰਧਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚ ਚੰਗੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਸੋਚ ਦੀ ਸੁੱਚੀ ਖੁਸ਼ਬੋ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹਿਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੁੱਚਤਾ ਦੇ ਝਰਨੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਤਨ

‘ਤੇ ਲੱਗੇ ਭੈੜੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਦਾਗ਼ ਧੋ ਕੇ ਸਾਡੀ ਤਬੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਸੋਚ ‘ਤੇ ਜੰਮੀ ਗਰਦ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਲਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਬੰਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿੰਨਾ ਮਹਾਨ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮ, ਗ਼ਲਤ ਸੋਚ, ਈਰਖਾ, ਨਫ਼ਰਤ, ਲਾਲਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਨਸਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦੀਆਂ, ਪਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਬਸ ਇਹ ਮਾਰੋਲ ਦਾ ਵੇਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਧਰ ਨੂੰ ਤੋਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਹੀ ਮਾਰੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਜਾਂ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਹੀ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਪਹਿਚਾਣ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੁੱਝ ਇਨਸਾਨ ਕੁੱਝ ਖ਼ਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ, ਸ਼ੌਕ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਰੋਲ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਡੂੰਘੇ ਚਿੱਕੜ ਦਾ ਚੀਲਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕੰਵਲ ਬਣਾ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ, ਇੱਕ ਰਾਹ ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਨੇ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਹਾਰਾ ਭਾਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸੇ ਸਹਾਰੇ ਨੂੰ ਸੋ ਸਹਾਰੇ ਆਪ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ

ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਜਿਉਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਗ਼ਲਤ ਸੋਚ, ਈਰਖਾ, ਨਫ਼ਰਤ ਤੇ ਲਾਲਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਏ ਇਹੀ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਮਨ ਤਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਸਰੀਰਿਕ ਸੁੱਖ ਦੀ ਥਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵੱਡੇ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਭੱਜ ਕੇ ਹਫ਼ਟਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੜਾਅ ‘ਤੇ ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਖੁਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਗੇਤਰ ਪਿਛੇਤਰ ਤੋਂ ਤੋੜਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹੀ ਲੋਕ ‘ਚਿੱਕੜ ਦੇ ਕੰਵਲ’ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

CAM TRANSPORT REGINA, SK

Currently Hiring Drivers and Owner Operators for Canada (Prairies) and USA Runs.

- Must Have-Clean Driver Abstract
- Clear Criminal Record

Cam Transport Offers:

- Great Pay, Steady Miles,
- Dedicated Work
- Dedicated trucks for drivers
- Every Weekend Home
- Excellent Equipments
- Paid Layover

Contact:
Kuldeep Romana 306 999 1800
Amrinder Sidhu 306 450 0453
Gurbinder Gagowal 306 520 4313

Office: 306 910-0100 Email: Info@camtransport.ca
1014 Kearns Cres Regina (SK) S4K 0A1

ਟਰੱਕ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ (Class 1A) ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

Call Romi Sidhu For Insurance & Financial Needs

StateFarm IS NOW **Desjardins Insurance**

Monday-Friday 9:00 am to 5:30 PM
Weekends: All Other Times Appointments only

4851 Westwinds Drive NE, Suite 217, Calgary, AB T3J 4L4
B:403-568-4330 C:403 615 7664
Email:romi.sidhu@desjardins.com

- * HOME
- * AUTO
- * LIFE
- * DISABILTY
- * RRSF
- * RESP
- * VEHICLE FINANCE
- * CRITICAL ILLNESS
- * MUTUAL FUNDS

Romi Sidhu, Agent

COLDWELL BANKER | YAD REALTY

RESIDENTIAL, COMMERCIAL & PROPERTY MANAGEMENT

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ 88 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਿਕਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫੀਸ ਦੇ ਵੇਚਾਂਗੇ

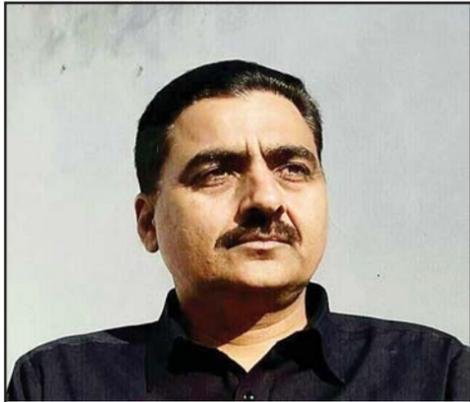
YADREALTY.CA

HIRING BEST REAL ESTATE AGENTS
3130, 6520 36 Street NE, Calgary AB

ANDY BHALLA OWNER, BROKER, REALTOR* 403-899-7171

AMRIT BEDI OWNER & REALTOR* 403-414-9191

ਅਤਿ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ 6000 ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ

ਰਿਟਾ. ਏ. ਆਈ. ਜੀ. ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ
ਮੋ. 9501100062

ਇਹ ਕਹਾਣੀ 1970ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਜਾਮਨਗਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਪੁੰਦੋਰਾਜੀ ਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਰਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਬਾਕੀ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਪੋਪਟ ਵਿਰਾਨੀ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਦੋ ਧੀਆਂ ਸਨ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਐਨੀ ਗਰੀਬੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਈਕਲ ਤੱਕ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਔਕਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਪਛੜੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਿਰਫ ਮੌਸਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਬਾਰਸ਼ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਵਰਗੀ ਸਥਿੱਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਾ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਪੋਪਟ ਭਾਈ ਵਿਰਾਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ 3 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਕੇ ਹਾਸਲ ਹੋਈ 20000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਓ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਵੋ। ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਕੰਨੂ ਭਾਈ ਤੇ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਕੋਲ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਤੇ 1972 ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਚੰਦੂ ਭਾਈ, ਭੀਕੂ ਭਾਈ ਤੇ ਮੇਘ ਜੀ ਭਾਈ ਰਾਜ ਕੋਟ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਚੱਲ ਪਏ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਚੰਦੂ ਭਾਈ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਐਨਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਕਰ ਕੇ ਵਿਖਾਉਣਾ ਪਏਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰਾਨੀ ਭਰਾ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਹੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਦਾਂ ਅਤੇ ਖਾਦ ਦਾ ਧੰਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਧੋਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਸਮਾਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਠੱਪ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਭੁੱਬ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮ ਆਈ ਕਿ ਹੁਣ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕੀ ਮੂੰਹ ਵਿਖਾਵਾਂਗੇ। ਪਰ ਵੱਲਾਦ ਵਰਗੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਹੁਣ ਭੁੱਖੇ ਵੀ ਮਰ ਗਏ ਤਾਂ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹਾਰੀ ਤੇ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਅਖੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਕੋਟ ਦੇ ਐਸਟਰਨ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਕੈਨਟੀਨ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਵੇਟਰ ਕੰਮ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਇਸ ਕੰਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਪੋਸਟਰ ਚਿਪਕਾਉਂਦੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਚੈੱਕ ਕਰ ਕੇ ਔਟਰੀ ਵੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀਆਂ ਪਾਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸੀ ਸਿਉਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਤਨਖਾਹ 240 ਰੁਪਏ ਸੀ ਤੇ ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਤੇ ਤਰਸ ਖਾ ਕੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨਟੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ 50 ਰੁਪਏ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਭੱਜਣਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੱਥ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ ਉਹ ਤਰਲਾ ਮਿੰਨਤ ਕਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਆਖਰ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਦੇਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਕੈਨਟੀਨ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਗੋਵਿੰਦ ਭਾਈ ਨੇ 1000 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੈਨਟੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 1976 ਦੌਰਾਨ ਐਸਟਰਨ ਸਿਨੇਮਾ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤਾਬ ਬੱਚਨ ਦੀ ਸੁਪਰ ਹਿੱਟ ਫਿਲਮ ਕਭੀ ਕਭੀ ਲੱਗੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਵਿਰਾਨੀ ਭਰਾਵਾਂ

ਨੇ ਰੱਜ ਕੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾਏ। ਸਿਨੇਮਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦਸ ਮਿੰਟ ਦਾ ਇੰਟਰਵਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ ਭੁਗਤਾਉਣੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜਿਹੜਾ ਆਰਡਰ ਨਾ ਭੁਗਤਾਉਣਾ ਤਾਂ ਉਹ ਚਲਦੀ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕੇ ਆਉਂਦੇ। ਉਹ ਐਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ ਕਿ ਵਿਰਾਨੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਲਏ ਪਰ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਭੁਗਤਾਇਆ। ਗਾਹਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਵੇਰਸ ਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੈਟੈਂਟ ਚਿਪਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਇਹ ਆ ਗਈ ਕਿ ਚਿਪਸ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ ਤੇ ਕਵਾਲਟੀ ਵੀ ਘਟੀਆ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਪਲਾਈਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਚਿਪਸ ਤਿਆਰ ਕਰੀਏ। 1982 ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਕੈਨਟੀਨਾਂ ਤੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਕਾਫੀ ਪੈਸਾ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਤੇ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬੁਲਾ ਲਿਆ।

ਚੰਦੂ ਭਾਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੈੱਡ ਬਣਵਾ ਲਿਆ ਤੇ ਕੜਾਹੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ। ਆਲੂ ਛਿੱਲਣ ਤੇ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 10000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚ ਆਇਆ। ਚੰਦੂ ਭਾਈ ਨੇ ਰਾਤ ਰਾਤ ਭਰ ਬੈਠ ਕੇ ਚਿਪਸ ਤਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਕੰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅਨੁਭਵ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਲੂ ਕਦੇ ਸੜ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਕਦੇ ਕੱਚੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ, ਪਰ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਰਫੈਕਟ ਪੈਟੈਂਟ ਚਿਪਸ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਹ ਚਿਪਸ ਕੈਨਟੀਨਾਂ ਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਐਨੇ ਪਸੰਦ ਆਏ ਕਿ ਹੋਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੇ ਤਲਣ ਵਾਸਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਗਾਉਣੇ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਪਸ ਦੇ ਪੈਕਟ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਿਪਸ ਬਰਾਂਡ ਦਾ ਨਾਮ ਹਨੂੰਮਾਨ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਾਲਾ ਜੀ ਵੇਫਰਜ਼ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਈ ਅੱਧ ਪਚੱਧ ਖਾਧੇ ਪੈਕਟ ਬਾਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁੱਕਰ ਜਾਂਦਾ। ਚੰਦੂ ਭਾਈ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਨੌਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੋਟਰ

ਸਾਈਕਲਾਂ ਮਗਰ ਚਿਪਸ ਦੇ ਥੈਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰਾਜਕੋਟ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਗਾਹਕਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਘਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਰਾਂਡ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 50000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ੁੱਧ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧ ਗਿਆ ਤੇ 1989 ਵਿੱਚ 50 ਲੱਖ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜਕੋਟ ਦੇ ਏ.ਜੀ.ਆਈ. ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੈਟੈਂਟ ਚਿਪਸ ਪਲਾਂਟ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਬਾਲਾ ਜੀ ਵੇਫਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਵਾ ਲਈ ਤੇ ਚੰਦੂ ਭਾਈ, ਭੀਕੂ ਭਾਈ, ਮੇਘ ਜੀ ਭਾਈ ਤੇ ਕੰਨੂ ਭਾਈ ਇਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣ ਗਏ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਐਨੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਾਲ ਭੇਜਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅੰਕਲ ਚਿਪਸ ਅਤੇ ਲੇਅਰਜ਼ ਵਰਗੇ ਬਰਾਂਡ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਫੇਲ੍ਹ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਸਾਨ ਬਰਾਦਰੀ ਲਈ ਧੜਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 2000 ਆਲੂ ਸਪਲਾਈਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 80% ਕਿਸਾਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਆਲੂ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਹਨ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਕੋਟ ਅਤੇ ਵਾਲਸਾਡ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੰਦੌਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਖਨਊ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ 8000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਾਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਉਹ ਚਿਪਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਚੋਜ਼, ਆਲੂ ਸੇਵ, ਸੇਵ ਮੁਰਮੁਰਾ, ਖੱਟਾ ਮੀਠਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਤੜਕਾ, ਮੂੰਗ ਦਾਲ, ਮਿਕਸ ਨਮਕੀਨ, ਨਮਕੀਨ ਪੀਨਟਸ ਅਤੇ ਚਨਾ ਜ਼ੋਰ ਗਰਮ ਆਦਿ ਵਰਗੇ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨੈਕਸ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂਰਪ, ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨੈਕਸ ਨਿਰਯਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਾਲਾ ਜੀ ਵੇਫਰਜ਼ ਪੈਪਸੀਕੋ ਅਤੇ ਹਲਦੀ ਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਭਰਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕੱਠਾ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸ਼ੇ ਖਤਮ ਕਰਨ 'ਚ ਪੀਲੇ ਪੰਜੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸਹੀ ?

ਡਾ. ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
ਮੋ: 96537-90000

ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਨਸ਼ੇ ਅੱਖਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ਾ ਅੱਖਰ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਗੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ, ਅਸੀਂ ਆਮ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੀ ਲਗਨ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ, ਵਪਾਰ, ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਹੋਵੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੋਰ ਦਾ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਉਹ ਸੋਰ ਨਾ ਕਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਾਰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਇਹ ਬੰਦੇ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੱਲ ਕੀ ਮਿਹਨਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧੰਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤਸੱਲੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਹਾਰਮੋਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਬਕਾਵਟ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਮਕੈਨਿਕ ਦੀ ਵਿਗੜੀ ਕਾਰ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਲਿਖਾਰੀ ਦਾ ਲੇਖ, ਕਹਾਣੀ ਜਾਂ ਨਾਵਲ ਛੱਪ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਲਾਹ ਦੇਣ, ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਆਦਿ। ਇਸੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੁੱਝ ਖਾ ਪੀ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਕਾਰਨ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਈ ਸਰੋਤ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਨਾਸਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਡੋਡੇ, ਭੰਗ, ਅਫ਼ੀਮ ਆਦਿ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਰਾਬ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਸਾਇਣ (ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪਦਾਰਥ) ਜੋ ਨਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਥੋੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਪਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਬੈਠਦੇ ਹਨ।

ਨੇ, ਪਾਵਰ ਨੇ ਭਾਂਝ ਮਚਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਲਣ ਪਿਆ ਬੋਰੋਜ਼ਗਾਰ ਜਵਾਨੀ ਦਾ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਸ਼ਾ: ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਤਮਨਿਰਭਰ (ਸੁਤੰਤਰ) ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਕਰੀਬਨ 1961 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਯੂ.ਐਨ.ਓ.ਡੀ.ਸੀ, ਡਬਲਯੂ.ਐਚ. ਓ, ਇੰਟਰਪੋਲ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂ.ਸੀ.ਓ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਈ.ਐੱਨ.ਸੀ ਬੀ ਦੀ 2024 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜੋ ਮਾਰਚ 2025 ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹੋਈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਸਭ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹਨ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਸ਼ਾ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੱਖਣੀ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਜੋ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੱਟ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਜਦੋਂ 1972 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਬਨਾਸਪਤੀ (ਪਲਾਂਟ ਬੇਸਡ) ਨਸ਼ੇ ਬੰਦ ਕੀਤੇ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਨਸ਼ੇ ਵਧਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਨਸ਼ੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੌਖੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਅਫਰੀਕਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਸ਼ਾ: ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੈ। ਐੱਨ.ਸੀ.ਆਰ.ਬੀ ਦੇ ਸਾਲ 2024 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇਸ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਹੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸਾਲ 2022-2023 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਵਿੱਚੀ ਸੀ, ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਢਾਹੇ ਸੀ। ਪਰ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਟੌਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਈ ਪਰ ਨਸ਼ਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ 15 ਅਗਸਤ 2020 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਹਿਤ 272

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜਿਹੜੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਲੜੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਨੱਥ ਪਾਉਣਾ, ਦੂਜਾ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਜੇ ਨਸ਼ਾ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹਨ। ਫਿਰ ਬਦਨਾਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਉਂ? ਕੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਖੇਡੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਢਾਹ ਲਾਈ, ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਆਈ ਫਿਲਮ 'ਉਡਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਡੇ ਹੱਥੀ ਲਿਆ। ਜੇ ਤਕਰੀਬਨ ਪਿਛਲੇ ਢਾਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਲਈਏ ਤਾਂ 5 ਸਰਕਾਰਾਂ ਤਿੰਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਣਨ ਵੇਲੇ ਨਸ਼ਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖੁਬ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਵੋਟਰਾਂ/ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਬਟੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਪਰ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਪਰਨਾਲਾ ਉਥੇ ਦਾ ਉਥੇ ਹੀ ਹੈ। 2025 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨਾਲ 25-30 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਵ 25 ਤੋਂ 34 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ। ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਖਤੀ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 10-10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 2002 ਤੋਂ 2025 ਤੱਕ ਨਸ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕਿਹੜੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਇਸ 'ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ। 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜਾਹ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 6737 ਲੋਕ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ। ਤਰਾਸਦੀ ਦੇਖੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਿੱਧੇ ਨਸ਼ੇ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਢਾਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਸ਼ੇ ਤਸਕਰੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਧਰ ਜਦੋਂ 31 ਮਈ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਖਾਤਮਾ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹਨੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ 6 ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਘਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕੇ। ਸੋਚਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕੀ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਸਲਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਨੌਕਰੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਲੈ। ਨਸ਼ਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਚਿਰ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਪੈਸੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਬੋਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਘਰਦਿਆਂ ਦੇ ਤਾਹਨੇ ਮਿਹਨਤਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਖੂਬ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਦੋਸਤ ਬਣ ਕੇ ਮਨ ਬਦਲਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਵੜਦੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਸ਼ੇ ਦੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚੇ ਜਿੰਮ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਮਾਪੇ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਕੋਈ ਟਾਈਮ ਪਾਸ ਹੋਊਗਾ। ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਐਨਰਜੀ ਡ੍ਰਿਕਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਪਾਊਡਰ। ਇਸ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬੀ.ਪੀ ਵਧਣਾ, ਹਾਰਟ ਰੇਟ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ, ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਪੇਟ ਦੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੇ ਰੋਗ, ਘਬਰਾਹਟ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁੱਝ ਭਿਆਨਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿਡਨੀ 'ਤੇ ਅਸਰ, ਰੈਬਡਮਾਇਓਲਿਸਿਸ ਉਹ ਮਸਲ ਜੋ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਛੱਡਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਜੋ ਘੱਟਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਪਾਊਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਰਵਰਡ ਹੋਲਥ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਵਿੱਚ 2022 ਵਿੱਚ ਕਲੀਨ ਲੇਬਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੁਤਾਬਕ 134 ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਵਿੱਚੋਂ 130 ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਵਿੱਚ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਤੱਥ ਜਿਵੇਂ ਲੈਡ, ਆਰਸੈਨਿਕ, ਕੈਡਮੀਅਮ ਅਤੇ ਮਰਕਰੀ, ਬਿਸਫੇਨੋਲ-ਏ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਸਟੀਸਾਈਡ ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕੈਂਸਰ ਦਾ। ਗੱਲ ਕੀ ਹਾਲਾਤ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਖੱਕ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਪੀਲਾ ਪੰਜਾ ਨਸ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕੇਗਾ? ਮੇਰੇ ਮੁਤਾਬਕ ਘਰ ਢਾਹੁਣਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸੰਪਤੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਬਣਾਉ। ਢਾਹੁਣਾ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਰੋਤਾਂ (ਰਿਸੋਰਸਿਸ) ਦੀ ਕੌਮੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤਸਕਰ ਨੂੰ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਗੀ ਕਿ ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਮੇਰੀ ਸੀ ਜੇ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਨਾਰਥ ਵੈਸਟ ਕਮਿਓਨਿਟੀ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕ ਰਹੇ ਹਨ

ਸੁੰਦਰ ਪਹਾੜੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਤੂਫਾਨੀ ਤਲਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਐਂਬਲਰਿਜ ਦੇ ਸੁਹਜ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰੋ। ਵਿਭਿੰਨ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਪੈਦਲ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਥਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ ਜੋ ਇਸ ਕਮਿਓਨਿਟੀ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

Builders you Trust

- Shane Homes
- Sterling Homes
- Jayman BUILT
- Douglas Homes
- Broadview Homes
- Trico Homes

Homes to Fit Your Lifestyle

Laned Townhomes

Laned Duplexes

Single Family Laned Homes

Single Front Garage Homes

Pond Lots Available

ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੂਵ ਹੋਕੇ ਇਸਨੂੰ
ਆਪਣਾ ਬਣਾਓ
\$2,000 ਦਾ
ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ

ਪਹਿਲੇ 30 ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੋ \$2,000 ਦਾ ਬੋਨਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ! ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਫਰਨੀਚਰ ਜਾਂ ਲੈਂਡਸਕੇਪਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤੋ।

The **BRICK**
Proudly Canadian Since 1971

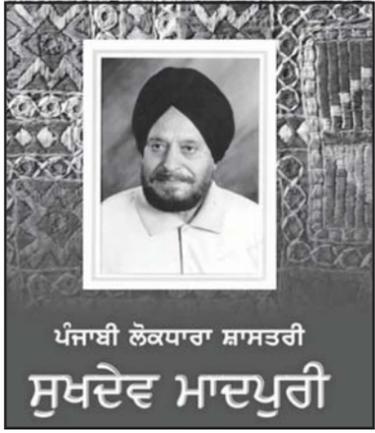
Blue Grass

* Only the first 30 firm sales in Ambleridge as of July 16, 2025 are eligible. Gift certificates will be provided and redeemable post-possession date.

liveinambleridge.com

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ, ਕਾਕਾ ਪਰਤਾਪੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸ਼ਾਸਤਰੀ
ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਦਪੁਰੀ

ਮਾਸੂਮ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਗਾਥਾ :
ਕਾਕਾ-ਪਰਤਾਪੀ
ਕਾਕਾ-ਪਰਤਾਪੀ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਲੋਕ ਗਾਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਾਦੀ ਰਾਮ, ਗੋਕਲ ਚੰਦ, ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਛੱਜੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੌਧਰੀ ਘਸੀਟਾ ਆਦਿ ਕਿੱਸਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਮਾਦਪੁਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੀਲ ਦੱਖਣ ਵਲ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ (ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ) ਦਾ ਲੋਪੋਂ ਨਾਮੀ ਪਿੰਡ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਫੱਗਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਮਹਿਮਾ ਸ਼ਾਹ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧ ਤੇ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਮੇਲਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੀਤ ਕਥਾ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਪਰਤਾਪੀ ਇਸੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜੰਮਪਲ ਸੀ। ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਛੱਜੂ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰੀਤ ਕਥਾ ਦਾ ਮੁੱਢ ਇਸੇ ਮੇਲੇ ਤੋਂ ਬੱਝਦਾ ਹੈ।

ਪਰਤਾਪੀ ਸੁਨਿਆਰੀ ਲੋਪੋਂ ਦੀਆਂ ਪਰੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲਾ ਵੇਖਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ: ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਿੱਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੰਹਦੀ ਇਹ ਟੋਲੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਫੇਰਾ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਮੇਲਾ ਨਸ਼ਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰੁਪਾਲੋਂ, ਜੋ ਲੋਪੋਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੈ, ਦੇ ਜੈਲਦਾਰ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਛੈਲ ਛਬੀਲਾ ਗੱਭਰੂ ਕਾਕਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੇਲਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਮਦ ਭਰੇ ਨੈਣ ਉਸ ਨੂੰ ਘਾਇਲ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਕਾਕੇ ਤੇ ਪਰਤਾਪੀ ਦਾ ਮੇਲ ਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰਾਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਪੋਂ ਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਪਿੰਡੋਂ ਬਾਹਰ ਢੱਕੀ ਵਿਚ ਤੀਆਂ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕਾਕਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਦਾ- ਖੇਡਦਾ ਇੱਧਰ ਆ ਨਿਕਲਿਆ। ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਮੱਤੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਰਾਹ ਜਾ ਡੱਕਿਆ।

ਹਾਸਿਆਂ ਤੇ ਮਖੌਲਾਂ ਦੀ ਛਹਿਬਰ ਲੱਗ ਗਈ। ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੇ ਕਾਕੇ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਘੱਤ ਲਿਆ। ਸੁਨਿਆਰੀ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਹੁਸਨ ਨੇ ਕਾਕੇ ਨੂੰ ਚੁੰਘਿਆ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸੁਆਦ-ਸੁਆਦ ਹੋ ਉਠਿਆ। ਦਲੇਲ ਗੁੱਜਰ ਦੀ ਭੋਲੀ ਗੁਜਰੀ ਕਾਕੇ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਉਹਦਾ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਇਆ। ਸ਼ਾਮਾਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਹਰਨੀਆਂ ਦੀ ਡਾਰ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਪਰਤ ਪਈ। ਹਰ ਮੁਟਿਆਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀਰ ਸਮਝਦੀ ਕਾਕੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਕੌਣ ਜਾਣੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਜਵਾਲਾ ਕਿੱਥੇ ਸੁਲਘਦੀ ਪਈ ਸੀ:

ਕੋਈ ਆਖੇ ਨੱਢੀ,
ਨੀ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਸੀ,
ਕੋਈ ਆਖੇ,
ਭੈਣੇ ਮੈਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਮਟਕਾ ਗਿਆ।
ਕੋਈ ਆਖੇ,
ਮੈਨੂੰ ਨੀ ਬੁਲਾਵੇ ਨਾਲ ਸੈਨਤਾਂ ਦੇ,
ਵੱਟੀ ਜਾਂ ਮੈਂ ਘੁਰੀ
ਤਾਂ ਤੜਕ ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਗਿਆ।
ਕੋਈ ਆਖੇ,
ਟੇਢੀ ਨਿਗ੍ਰਾ ਝਾਕਦਾ ਸੀ ਮੇਰੇ ਵਲ,
ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਂ ਝਾਕੀ ਜਦੋਂ

ਅੱਖ ਨੀ ਚੁਰਾ ਗਿਆ। (ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ)
ਦਬੇ ਭਾਂਬੜ ਕਦ ਤੀਕ ਦਬਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਆਖਰ ਜਵਾਲਾ ਫੁੱਟ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ: ਤਨ ਮਨ ਮੇਰੇ ਦੀ ਭੁਲਾਈ ਸੁਖ ਨੱਢਰੇ ਨੇ, ਮਿੱਠਾ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲ ਦਿਖਾ ਗਿਆ ਲੀਲ੍ਹਾ ਨੀ।

ਫੁੱਲ ਨੀ ਗੁਲਾਬ ਵਾਂਗੂ
ਰੰਗ ਮੇਰਾ ਓਸ ਵੇਲੇ,
ਮੁਖੜਾ ਲੁਕਾਇਆ ਤਾਂ
ਹੋਇਆ ਪੱਤ ਪੀਲਾ ਨੀ।
ਦਸਦੀ ਮੈਂ ਸੱਚ ਤੈਨੂੰ
ਅੱਜ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘਾ,
ਲੁੱਟੀ ਨੀ ਮੈਂ ਲੁੱਟੀ
ਲੁੱਟ ਲੈ ਗਿਆ ਰੰਗੀਆ ਨੀ।

ਹੱਸਦੀਆਂ-ਖੇਡਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਅਜੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੀ ਦੂਰ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਮੀਂਹ ਦਾ ਛੱਰਾਟਾ ਇੱਕ ਦਮ ਆ ਗਿਆ। ਹਰਨੀਆਂ ਦੀ ਡਾਰ ਵਿਚ ਭਾਜੜ ਪੈ ਗਈ। ਭੋਲੀ ਤੇ ਪਰਤਾਪੀ ਪਿੰਡੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਜੱਟ ਦੇ ਕੋਠੇ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜੀਆਂ।

ਭੋਲੀ ਨੇ ਏਧਰ ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਮਗਰੋਂ ਕਾਕੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਤੋਰੀ। ਪਰਤਾਪੀ ਅੰਦਰੋਂ ਲੱਭੂ ਭੋਰਦੀ ਪਈ ਸੀ ਪਰ ਬਾਹਰੋਂ:

ਆਖੇ ਪਰਤਾਪੀ ਨੀ ਭੋਲੀਏ ਮਖੌਲ ਕਰੋ
ਕੀਤਾ ਕੀ ਪਸੰਦ ਓਸ ਮੇਰਾ ਨੀ ਗੰਵਾਰ
ਦਾ।

ਜਾਤ ਦੀ ਕਮੀਨਣੀ ਅਧੀਨਣੀ
ਗਰੀਬਣੀ ਮੈਂ
ਓਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਪੁੱਤ ਜੈਲਦਾਰ
ਦਾ।

ਜੱਟਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਨਾ ਪੁਗਦੀ ਕਮੀਨਾਂ
ਦੀ ਨੀ

ਖੇਤ ਬੰਨੇ ਬੀਗੀ ਗਲੀ ਦੇਖ ਨੀ
ਘੁੰਗਾਰਦਾ।

ਮੇਰੇ ਨਾ ਪਸੰਦ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਗੁਰਦਿੱਤ
ਸਿੰਘਾ

ਮਿੱਟੀ ਪੱਟ ਵਢੇ ਜੱਟ ਜਦੋਂ ਨੀ ਹੰਕਾਰਦਾ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਭੋਲੀ ਨੇ ਕਾਕੇ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਕੇ ਰੁਪਾਲੋਂ ਤੋਂ ਸੱਦ ਲਿਆ। ਪਰਤਾਪੀ ਤੇ ਕਾਕੇ ਨੇ ਭੋਲੀ ਦੇ ਘਰ ਕੌਲ ਕਰਾਰ ਕਰ ਲਏ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਹ ਦੋਨੋਂ ਭੋਲੀ ਦੇ ਘਰ ਪਿਆਰ ਮਿਲਣੀਆਂ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ। ਆਖਰ ਕਾਕੇ ਤੇ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਭੇਤ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਪਰਤਾਪੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੰਦੋ ਦੇ ਕੰਨੀ ਵੀ ਇਹ ਖਬਰ ਪੁੱਜੀ।

ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਭਿਣਕ ਪੈਣ ਤੇ ਨੰਦੋ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਖ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕਾਕੇ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਦੇਵੇ, ਪਰ ਪਰਤਾਪੀ ਪਿਛਾਂਹ ਮੁੜਨ ਵਾਲੀ ਕਿਥੇ ਸੀ!

ਉਹਨੇ ਨੰਦੋ ਨੂੰ ਸਾਫ ਆਖ ਦਿੱਤਾ, ਮਾਂ ਮੇਰੀਏ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਛੱਡ-ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਾਕੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਕੌਲ ਨਿਭਾਵਾਂਗੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਏ, ਉਹਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਵਾਰ ਦਿਆਂਗੀ ਪਿਛਾਂਹ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵਾਂਗੀ। ਲੋਕੀਂ ਪਏ ਕੁਝ ਆਖਣ, ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ। ਨੰਦੋ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਪਰਤਾਪੀ ਬਾਰੇ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ। ਖੰਨੇ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਰਾਜੇਵਾਲ ਦੇ ਰਾਮ ਰਤਨ ਨਾਲ ਪਰਤਾਪੀ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਜੇ ਮੁਕਲਾਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੋਰਿਆ। ਬਦਨਾਮੀ ਤੋਂ ਡਰਦਿਆਂ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਬਾਪ ਨੇ ਮੁਕਲਾਵੇ ਦਾ ਦਿਨ ਧਰ ਦਿੱਤਾ।

ਰਾਮ ਰਤਨ ਮੁਕਲਾਵਾ ਲੈਣ ਲਈ ਲੋਪੋਂ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਰੋਂਦੀ ਕੁਰਲਾਉਂਦੀ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਰਾਮ ਰਤਨ ਨਾਲ ਮੁਕਲਾਵਾ ਦੇ ਕੇ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰਤਾਪੀ ਕਾਕੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਕਰ ਹੌਕੇ ਭਰਦੀ ਰਹੀ, ਸਿਸਕੀਆਂ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ, ਉਹਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਸੁਣੀ।

ਰਾਮ ਰਤਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਪੱਥ, ਪਰੀਆਂ ਵਰਗੀ ਹੁਸ਼ਨਾਕ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਪਾ ਕੇ, ਧਰਤੀ @ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਲੱਗ ਰਹੇ ਤੇ ਉਹ ਖੀਵਾ ਹੋਇਆ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਰਾਜੇਵਾਲ ਪੁੱਜਣਾ ਲੋਚਦਾ

ਸੀ। ਲੋਪੋਂ ਅਤੇ ਰੁਪਾਲੋਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਢੱਕੀ ਸੀ, ਸੁੰਨਸਾਨ ਰਾਹ। ਰਾਮ ਰਤਨ ਬੈਲ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਕੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬਦਮਾਸ਼ ਲਏ ਤੇ ਗੱਡੀ ਢੱਕੀ ਵਿਚ ਘੇਰ ਲਈ। ਨਾਲ ਆਏ ਬਰਾਤੀ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਭਜਾ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਸਣੇ ਗੱਡੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਲੈ ਆਇਆ,

ਜ਼ੋਰ ਸਰਦਾਰੀ ਦੇ
ਗੱਡੀ ਮੋੜ ਕੇ ਕਿਲੇ ਵਿਚ ਵਾੜੀ।
(ਲੋਕ ਗੀਤ)

ਰਾਮ ਰਤਨ ਨੇ ਖੰਨੇ ਦੇ ਥਾਣੇ ਜਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਆਈ। ਜੈਲਦਾਰ ਕਾਹਨ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਜਤ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਕਾਕੇ ਨੇ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਲੁਕੇ ਦਿੱਤਾ।

ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਛਣਕਦੇ ਰੁਪਿਆਂ ਨਾਲ ਜੈਲਦਾਰ ਦੀ ਇੱਜਤ ਬਚਾ ਲਈ ਗਈ। ਪਰਤਾਪੀ ਬਰਾਮਦ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਰਾਮ ਰਤਨ ਸਬਰ ਦਾ ਘੁੱਟ ਭਰ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ।

ਕਾਕਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਪੇ ਆਪਣੀ ਬਹੁਤ ਬੇਇੱਜਤੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਮੋੜ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਆਸਤ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਸਾਲੇ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਕੇ ਨੇ ਪਰਤਾਪੀ, ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਨਾਨਕੀ ਛੱਡ ਆਂਦੀ। ਪਰਤਾਪੀ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਅਗਨੀ ਵਿਚ ਸੜਦੀ ਨਾਨਕੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋਪੋਂ ਆ ਗਈ।

ਨਾਭੇ ਤੋਂ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਕਾਕੇ ਦੇ ਸੁੱਖ ਸੁਨੇਹੇ ਪੁੱਜਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਹੁਣ ਨਾਭੇ ਕਾਕੇ ਕੋਲ ਨੱਸ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀ ਭੋਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ, ਭੋਲੀਏ ਇਸ਼ਕ ਦੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਦੇ ਬਾਣ ਬੁਰੇ, ਮੇਰਾ ਲੂੰ-ਲੂੰ ਜਲ ਰਿਹੈ, ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਕਿੱਧਰੇ ਉਡ-ਪੁਡ ਗਈ ਐ। ਬਸ ਕਾਕਾ ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਨੀ ਦੇਰ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਉਹਨੂੰ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ, ਖੌਰੋ ਉਹਦੀ ਕੀ ਹਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਭੋਲੀਏ, ਮੈਨੂੰ ਨਾਭੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਸੋਚ, ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤੇਰਾ ਅਹਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਂਗੀ। ਪਰਤਾਪੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਭੋਲੀ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਡੁਸਕਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਅੜੀਏ ਹੌਸਲਾ ਕਰ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਲੇਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰਦੀ ਆਂ। ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਕੋਲ ਛੱਡ ਆਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਪੁੰਝ ਛੱਡ ਇਹ ਹੰਝੂ। ਭੋਲੀ ਨੇ ਹੌਸਲਾ ਦਿੱਤਾ।
ਭੋਲੀਏ ਤੇਰਾ ਕਰਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਚੁਕਾਵਾਂਗੀ? :-
ਬਸ ਦਿਲ ਦੀ ਭਾਫ ਦਿਲ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖ। ਅੱਧ ਨਰੈਣੀ ਆਉਂਦੀ ਪਈ ਹੈ। ਭੋਲੀ ਨੇ ਪਰਤਾਪੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅਨੋਖੀ

ਚਮਕ ਵੇਖੀ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁਸਕਰਾਈ। ਆਥਣ ਸਮੇਂ ਭੋਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਦਲੇਲ ਗੁੱਜਰ ਨਾਲ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਨਾਭੇ ਛੱਡ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਤੋਰੀ। ਅਗਲੀ ਭਲਕ ਦਲੇਲ ਨੇ ਰੁਪਾਲੋਂ ਜਾ ਕੇ ਕਾਕੇ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤਰੀ ਨੂੰ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਨਾਭੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਪਰਤਾਪੀ ਦਾ ਕਾਕੇ ਕੋਲ ਨਾਭੇ ਜਾਣਾ ਸੁਣ ਕੇ ਅਤਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਜਿਵੇਂ ਸੌਂਘੜਾ ਪਾਣੀ ਪੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਮੱਥਾ ਫੜ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ, ਇੱਕ ਪਲ ਉਹ ਸੁੰਨ ਬੈਠੀ ਰਹੀ, ਆਖਰ ਉਸ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੰਬੇ, ਚੰਨੀ, ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗੀ, ਜੈਲਦਾਰ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੂੰਹ ਕਮੀਣ ਸੁਨਿਆਰ ਦੀ ਧੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਪਰਤਾਪੀ ਕਾਕੇ ਦੇ ਵਸ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਇੱਜਤ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਸਰਦਾਰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਦਿਖਾਉਣ ਜੋਗੇ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗੇ। ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ। ਇੱਜਤ ਬਚਾ ਸਾਡੀ, ਤੂੰ ਅੱਗੇ ਵੀ ਸਾਡੇ @ਤੇ ਬਹੁਤ ਅਹਿਸਾਨ ਕੀਤੇ ਨੇ। ਆਹ ਲੈ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ। ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਕਿੱਧਰੇ ਮੁਕਾ ਛੱਡ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈਨੀ ਆਂ।

ਅਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੁੰਨੀ ਦਲੇਲ ਦੇ ਪੈਰਾਂ @ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਅਤਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਲੇਲ ਪਾਸੋਂ ਸਹਾਰੀ ਨਾ ਗਈ। ਐਡੇ ਵੱਡੇ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁ ਰਾਣੀ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਝੋਲੀ ਅੱਡੀ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਅਤਰੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਰੁਪਾਲੋਂ ਦੇ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਦਾ ਸਯਦ ਮੁਹੰਮਦ ਦਲੇਲ ਦਾ ਯਾਰ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਅੰਨਾ ਲਾਲਚ ਚੰਗੇ ਭਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਦਲੇਲ ਨੇ ਭੋਲੀ ਹੱਥ ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਗੀ ਪਾਸ ਜਾਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸੁਣ ਉਹ ਖਿੜੇ ਫੁੱਲ ਵਾਂਗ ਖਿੜ ਗਈ।

ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਸੂਰਜ ਦੀ ਲਾਲੀ ਕਾਲੋਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਤਾਰੇ ਲੁਕਣ ਮੀਟੀ ਖੇਡਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਦਲੇਲ ਵਿਛੜੀ ਕੁੰਜ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਚਾਵਾ-ਪੈਲ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਲੋਪੋਂ ਤੋਂ ਚਾਵਾ-ਪੈਲ ਤੀਕ ਟਿੱਬੇ ਹੀ ਟਿੱਬੇ ਸਨ। ਪਰਤਾਪੀ ਟਿੱਬਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਹੀ। ਅੱਜ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਖਿੜਵੇਂ ਰਉਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਉਹ ਭੋਲੀ ਦਾ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਲਈ ਉਹਦਾ ਦਿਲ ਬਿਹਬਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਹੋਣੀ ਕੀ ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਉਣ ਲੱਗੀ ਹੈ:

ਟਿੱਬੇ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜੇ, ਉਤੋਂ ਰਾਤ ਗੁਬਾਰ।
ਖਬਰ ਨਾ ਕੋਈ ਰੰਨ ਨੂੰ,
ਹੈ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਹਾਰ।
ਮਨ ਵਿਚ ਰੰਨ ਦੇ ਹੌਸਲਾ,
ਕਦਮ ਧਰੇ ਇਕਸਾਰ।
ਦਿਲ ਵਿਚ ਲੱਭੂ ਫੁੱਟਦੇ,
ਮਿਲਣਾ ਕਾਕੇ ਯਾਰ।
ਖਬਰ ਨਾ ਕੋਈ ਪਾਪ ਦੀ,
ਗੁੱਜਰ ਵਿਚ ਹੰਕਾਰ
ਸੀਟੀ ਮਾਰ ਦਲੇਲ ਨੇ,
ਸੱਯਦ ਕੀਤੀ ਸਾਰ।
ਘੇਰਾ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗਿਓ,
ਬੋਲ ਪਿਆ ਲਲਕਾਰ।
ਫੜ ਲੈ ਰੰਨ ਦਲੇਲ ਤੂੰ,
ਟੁੱਕੜੇ ਕਰਦੇ ਚਾਰ।

ਕਾਲੀ-ਬੋਲੀ ਰਾਤ ਵਿਚ ਦੋਨੋਂ ਨੰਗੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਲੈ ਕੇ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਬੇਬਸ ਹਰਨੀ ਨੇ ਤਰਲੇ ਕੀਤੇ, ਹਾੜ੍ਹੇ ਕੱਢੇ, ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵੀ ਵਾਸਤਾ ਪਾਇਆ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਤਾਂ ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ: ਨਾ ਮਾਰੀਂ ਵੇ ਦਲੇਲ ਗੁੱਜਰਾ ਮੈਂ ਲੋਪੋਂ ਦੀ ਸੁਨਿਆਰੀ। (ਲੋਕ ਗੀਤ) ਪਰ ਅੰਨੇ ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਫੋਕੀ

ਇੱਜਤ ਨੇ ਪਰੀਆਂ ਵਰਗੀ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਟੋਟੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ:

ਕਰੀ ਅਰਜੋਈ ਨਾ ਦਰਦ ਮੰਨਿਆਂ
ਪਾਪ ਉਤੇ ਲੱਕ ਪਾਪੀਆਂ ਨੇ ਬੰਨਿਆਂ
ਕਰਦੇ ਹਲਾਲ ਜਿਉਂ ਕਸਾਈ ਬੱਕਰੇ
ਗੁਜਰ ਦਲੇਲ ਨੇ ਬਣਾਏ ਡੱਕਰੇ।
(ਗੋਕਲ ਚੰਦ)

ਦਲੇਲ ਹੋਰਾਂ ਪਰਤਾਪੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਕੇ ਹਾਥੀ ਵਾਲੇ ਟਿੱਬੇ ਵਿਚ ਡੁੰਘੀ ਦੱਬ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਟਟੀਹਿਰੀ ਦੀ ਦਿਲ-ਚੀਰਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਹੌਲੇ-ਹੌਲੇ ਮੱਧਮ ਪੈਂਦੀ ਗਈ।

ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਕੋਈ ਆਖੇ, ਪਰਤਾਪੀ ਕਾਕੇ ਪਾਸ ਨਾਭੇ ਨੱਸ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਿਹਾ, ਪਰਤਾਪੀ ਨੂੰ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਮਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਖਰ ਸ਼ੋਰੋਂ ਸ਼ੋਰੀ ਹੁੰਦੀ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਜਾ ਮੁਖਬਰੀ ਕੀਤੀ। ਪਰਤਾਪੀ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲੰਘ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਆਈ, ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਕੀਤੀ ਪਰ ਪਰਤਾਪੀ ਦਾ ਕਿੱਧਰੇ ਥਰ-ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਾਰਬਟਨ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲਿਸ ਸੀ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਵਾਸਤੇ ਰੁਪਾਲੋਂ ਆਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਸੌ ਸਿਪਾਹੀ ਸਨ। ਉਸ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਸੱਦ ਲਏ। ਫੇਰ ਵੀ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਾ। ਬਾਰਬਟਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਉਹ ਉਥੇ ਕਈ ਦਿਨ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਆਥਣ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਪਾਸ ਚੋਰੀ ਬੈਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਰਹਿੰਦਾ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਭੋਲੀ ਨਾਲ ਸਹੇਲਪੁਣੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਉਹਨੇ ਭੋਲੀ ਜਾ ਫੜੀ। ਭੋਲੀ ਨੇ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਦਲੇਲ ਨਾਲ ਨਾਭੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਅੱਗੋਂ ਦਲੇਲ ਗੁੱਜਰ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਮੁਆਫ ਗਵਾਹ ਬਣ ਕੇ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ।

ਕਾਕਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤਰੀ ਅਤੇ ਸੱਯਦ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਹੋਰੀਂ ਫੜ ਲਏ ਗਏ। ਹੁਣ ਸੁਆਲ ਪਰਤਾਪੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲੱਭਣ ਦਾ ਸੀ। ਦਲੇਲ ਦੇ ਦੱਸੇ ਪਤੇ ਤੇ ਹਾਥੀ ਵਾਲੇ ਟਿੱਬੇ ਦੀ ਪੁਟਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਮਾਦਪੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਟਿੱਬੇ ਦੀ ਪੁਟਾਈ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।

ਆਖਰ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਹੱਡ ਲੱਭ ਪਏ। ਇਸ ਹੱਡ ਲੱਭਣ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇੱਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਨੇ ਹਾਲੀ ਤੀਕ ਸਾਂਭ ਰੱਖਿਆ ਹੈ:

ਹੱਡ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ
ਬਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਟੋਲੇ।

ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਕਦਮਾ ਚੱਲਿਆ। ਸੱਯਦ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਅਤੇ ਅਤਰੀ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਦਲੇਲ ਗੁੱਜਰ ਵਾਅਦਾ ਮੁਆਫ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਬਦਲਵਾਈ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਗੁਜਰ ਦਲੇਲ ਵੱਗ ਚਾਰਦਾ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਕਤਲ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਕੜਕਦੀ ਬਿਜਲੀ ਉਸ ਉਤੇ ਡਿੱਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਥੇ ਹੀ ਖੱਖੜੀ-ਖੱਖੜੀ ਹੋ ਗਿਆ।

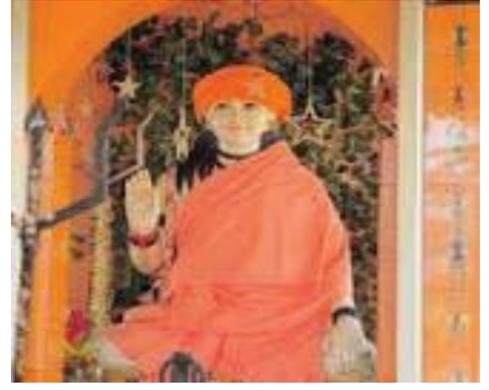
ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਸਦੀ ਬੀਤਣ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਪਰਤਾਪੀ ਦੀ ਦੁਖਾਂਤ ਕਥਾ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਉਤੇ ਛਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਇਆ। ਉਹ ਪਰਤਾਪੀ ਦੀ ਸੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਪਾਕ ਮੁਹੱਬਤ ਨੂੰ ਸੈਆਂ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਕੋਈ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਸ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਭਰ-ਭਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਅੱਥਰੂ ਸਿਮ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਮਾਸੂਮ ਪਰਤਾਪੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦਰਦ ਅਥਰੂਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਹਿ ਤੁਰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸੀ ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ

ਬਹੁਤੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਪਿੰਡ ਗੋਰਖਪੁਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਦਾ, ਰਤਨ ਨਾਥ ਬਠਿੰਡੇ ਦਾ, ਪੂਰਨ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦਾ, ਜਲੰਧਰ ਨਾਥ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਨੇ ਜੋਗ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸਿਖਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੇ ਅਯਾਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਜਮ, ਜਤ ਸਤ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਉੱਚਕੋਟੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੁੱਢ ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਨ ਪਾਣੇ ਜੋਗੀ ਤੇ ਨਾਥ ਅੱਠਵੀਂ ਨੌਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਕੇਂਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋਗ ਮੱਤ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸੀ। ਜੋਗੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਯਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮਾਤਾਂ ਵਿਖਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਲਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਜੋਗੀ ਅਧਿਆਤਮਕਵਾਦ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ। ਉਹ ਵਿਗਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੱਗਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜੋਗੀ ਸੰਜਮ ਦਾ ਖਾਂਦੇ, ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੰਦਰਾਂ ਪਾਉਂਦੇ, ਬਿਭੂਤੀ ਮਲਦੇ, ਸਿੰਗੀ ਤੇ ਨਾਦ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਸਤਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜਤ ਸਤ ਦੇ ਗਿਮਾਇਤੀ ਰਹੇ। ਜੋਗੀ ਨਾਥਾਂ ਗੋਰਖ ਤੇ ਚਰਪਟ ਨੇ ਸਿਧਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਭੇਖਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਤਮਕ ਸੁਖੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜੋਗ ਮੰਨਿਆ। ਸਿਧਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਭੇਖੀ ਜੋਗੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਨੇ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਬਾਘਨਿ ਭਾਵ ਬਾਘਿਆੜਨ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਸਦਕਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਜਤ ਸਤ ਦੇ ਰੱਕ 'ਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਕਵਿਤਾ ਇਸਤਰੀ ਜਾਤੀ

ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਠੀਕ ਸਨ ਜਾਂ ਗਲਤ, ਇਹ ਵੱਖਰਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਆਰੰਭਕ ਕਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਪੁਰਾਤਣ ਸਾਂਝਾ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਵਿੱਚ ਗੋਰਖ ਹੱਟੜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਰਤਨ ਦਾ ਡੇਰਾ, ਜਿਹਲਮ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਨਾਥ ਦਾ ਟਿੱਲਾ, ਅਬੋਹਰ ਵਿੱਚ ਚੌਰਗੀ ਨਾਥ ਦੀ ਧੂਣੀ, ਸਿਆਲਕੋਟ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਦਾ ਖੂਹ ਆਦਿ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਪਿੰਡ ਗੋਰਖਪੁਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਦਾ, ਰਤਨ ਨਾਥ ਬਠਿੰਡੇ ਦਾ, ਪੂਰਨ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦਾ, ਜਲੰਧਰ ਨਾਥ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਨੇ ਜੋਗ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸਿਖਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੇ ਅਯਾਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਜਮ, ਜਤ ਸਤ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਤਰੀ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਅਯਾਸ਼ੀ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਸਮਝ ਕੇ ਉਸਨੇ ਉਸਤੋਂ ਵਰਜਿਆ।

ਦਮਿ ਕਾਵਿ ਬਾਘਨਿ ਲੈ ਆਇਆ, ਮਾਉ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਪੂਤ

ਬੇਆਹਿਆ। ਗੀਲੀ ਲਕੜੀ ਕਉ ਘੁਨ ਲਾਇਆ, ਤਿਨ ਡਾਲ ਮੂਲ ਸਟਿ ਖਾਇਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ: ਜੋਗੀ ਹੋਇ ਪਰ ਨਿੰਦਿਆ ਝਖੈ, ਮਦ ਮਾਸ ਘਰ ਭੋਗ ਜੋ ਭਖੈ। ਇਕੱਤਰ ਸੈ ਪੁਰਖ ਨਰਕੇ ਜਾਇ, ਸਤਿ ਸਤਿ ਭਾਖੰਤ ਗੋਰਖ ਰਾਇ। ਇਹ ਰਚਨਾਵਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਹੀ ਰਚੀਆਂ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਰੰਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਰਖ ਦੇ ਚੇਲੇ ਚਰਪਟ ਨਾਥ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: ਭੇਖ ਕਾ ਜੋਗੀ ਮੈਂ ਨਾ ਕਹਾਉ। ਆਤਮਾ ਕਾ ਜੋਗੀ ਚਰਪਟ ਨਾਉ। ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਦੇ ਹੀ ਚੇਲੇ ਰਤਨ ਨਾਥ ਜਾਂ ਹਾਜੀ ਰਤਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ: ਰਪਾ ਮੁਹੰਮਦ, ਸੋਨਾ ਖੁਦਾਈ, ਚੁਹੁ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਗੋਤਾ ਖਾਈ ਬਾਬਾ ਰਤਨ ਹਾਜੀ ਐਸੀ ਕਹੈ, ਸਭ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਰਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ: ਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਗੋਰਖ ਬੋਲੀਐ। ਚਰਪਟ ਹੈ ਗੁਰਬਾਈ ਜੀ। ਯੈ ਕੋ ਸ਼ਬਦ ਹਮਕੂ, ਗੁਰੂ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਕੀਯਾ। ਸੇਵੇ ਲਿਯਖਿਆ ਮੈਣਾਵੰਤਾ ਮਾਈ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਨਾਥਾਂ ਦੇ ਰਚੇ ਸਾਹਿਤ ਸਦਕਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੌਵੀਂ ਦਸਵੀਂ ਸਦੀ ਤਕ ਨਿਸਚਿਤ ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਰੂਪ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਅੱਪੜ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜੋਗੀਆਂ ਨਾਥਾਂ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਛੰਦ ਆਦਿ ਰਚੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵਾਰਤਕ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਜਰੂਰ ਲਿਖੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਲਿਖਣੀ ਸੌਖੀ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਛੱਡਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਚੱਲਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਹੋਇਆ। ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪਸਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਇਆ, ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੇ ਚੰਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੁਨੀਆਂ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਵਧਣ ਫੁੱਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਸਤੇ ਹਮਲੇ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਤਸੱਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸਦਾ ਓਨਾ ਹੀ ਜਿਆਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਵਿਕਾਸ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇ।

ਮੋਬਾ: 098882 75913

MIDWEST DIESEL REPAIR INC.
Midwest Truck Parts
Gurprit Gill (Sony) Midwest Diesel Repair Inc.
We Service all Makes of Semi Trucks and Trailers
ਸੈਮੀ ਟਰੱਕਾਂ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰਾਂ ਦੇ ਐਕਸਲ ਸਪਿੰਡਲ ਵੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਰਟਸ ਵਾਜਬ ਰੇਟ 'ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

- Wheel Alignment
- Differential
- Rebuilt
- Engine-Transmission
- Heating and Air Conditioning

1009 WELLINGS ROAD, REGINA, SK, S4K 0A2
ਗੰਜਾਇਨਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਪਾਰਟਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦੁਕਾਨ
Ph. (306) 525 5077
Cell (306) 201 5870
Fax (306) 525 5075
www.midwestdieselrepair.ca Email: info@midwestdieselrepair.ca

DENTRO CARRIERS LTD
REGINA, SK

HIRING OWNER OPERATOR NOW

ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

- ◆ New Automatic Trucks
- ◆ City Work
- ◆ Long Haul US- Canada Runs
- ◆ Dedicated Runs
- ◆ Great Miles Rate

Referral Bonus
Health Benefits

LEASE TO OWNER OPERATOR PROGRAM

Ajitpal Singh
Tel: 306 751 4150 Mob: 306 201 7600
Fax: 306 757 7171
Email: dentrocarriersltd@gmail.com

SUPERVISA INSURANCE

RESP & RRSP
CRITICAL ILLNESS INSURANCE
LIFE INSURANCE
MORTGAGE INSURANCE
TRAVEL INSURANCE

Punjab Insurance Inc
"Your Local Insurance Advisor"
VISITOR INSURANCE
ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਆਨ ਲਾਈਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ
90 DAYS NEW IMMIGRANT INSURANCE

NAVDEEP JASWAL
Financial Advisor
403 909 4141

ONE-STOP TRUCK SALES
ਘੱਟ ਰੇਟ ਉੱਪਰ ਕੁੱਝ ਹੀ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰੱਕ ਲੌਨ ਦੀ ਅਪਰੂਵਲ ਲਵੋ।
YOUR ONE STOP SHOP FOR TRUCK SALES AND FINANCING
ਵਨ-ਸਟਾਪ ਟਰੱਕ ਸੇਲਜ਼ ਵਾਲੇ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਹੈਵੀ ਡਿਊਟੀ ਟਰੱਕ ਟਰੇਲਰ, ਟਰੱਕ ਦੇ ਮਾਲਕ

Davinder Gill & Jatinder Gill
306 490 2205, 306 880 3869
56 Bryan Bay, Rosser, MB R3C 2E6 Office: 204-987-7300
Email: admin@onestoptrucksales.com Mob. 204-396-5404